

THE

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

THURSDAY, 2ND APRIL 1896.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल हन् कौन्सिल यांचा खाली लिहिलेला भावट आर्जी सनाब गव्हर्नर जनरल यांनी तारीख ३ माहे फेब्रुवारी सन १८९६ रोजी मंजूर केला तो सर्व जोकांस बाहिर होण्यासाठी यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट ३ रा.

सन १८९४ चा हिंदुस्थानचा तारिफासंबंधी भावट सुधारण्याचा भावट.

व्याथी सन १८९४ च्या १६ व्या आक्टावरून सुधारलेला सन १८९४ चा हिंदुस्थानचा तारिफासंबंधी भावट, याची २ ते १ ही चार परिशिष्टे रद्द करून त्यांच्याबद्दल दुसरी परिशिष्टे दाखल करणे योग्य आहे, त्याथी यावरून खालीलप्रमाणे ठरविण्यांत येत आहे:—

सदरीलप्रमाणे सुधारलेला सदरहू सन १८९४ चा हिंदुस्थानचा तारिफासंबंधी भावट यास जोडलेल्या २ ते १ या चार परिशिष्टांच्याबद्दल या भावटास जोडलेली परिशिष्टे दाखल करावी.

सन १८९४ च्या १६ व्या आक्टावरून सुधारलेला सन १८९४ चा आक्ट ८, याच्या २ ते ५ या चार परिशिष्टांच्याबद्दल नवीन परिशिष्टे दाखल करणे.

परिशिष्ट २ रें.—(आयात मालाचें तारीफ).

हयारें, युद्धसामग्री व लश्करी स्टोअर [सामान].

या परिशिष्टांतोळ नंबर १ ते १२ यांत समावेश केलेल्या पदार्थांखेरीज जे कोणतेहि इतर पदार्थ हिंदुस्थानचा हयारांबाबदला भावट याच्या अर्थाप्रमाणे "हयारें" असतील ते पदार्थ, व जे कोणतेहि पदार्थ गव्हर्नर जनरल हन् कौन्सिल हे, इंडिया ग्याझेटांत जाहिरनामा प्रसिद्ध करून, या भावटाचे कारणांसाठी "युद्धसामग्री" किंवा "लश्करी स्टोअर" असल्याचें ठरवितोले ते पदार्थ यांसुद्धा.

	जकात.	
	रु.	आ.
	पदार्थांचीं नांवें.	
१. पिस्तुलाखेरीज इतर अग्निशस्त्रें, ग्यासच्या व हवेच्या बंदुका व रँफल बंदुका यांसुद्धा, प्रत्येकाबद्दल	१०	०
२. त्यांकरतां नळ्या, त्या मग एकेरी असोत अगर दुहेरी असोत, प्रत्येकीबद्दल.	३०	०
३. पिस्तुलें, प्रत्येकाबद्दल	११	०
४. त्यांकरतां नळ्या, त्या मग एकेरी असोत अगर दुहेरी असोत, प्रत्येकीबद्दल.		
५. ग्यासच्या व हवेच्या बंदुका व रँफल बंदुका यांसुद्धा अग्निशस्त्रें, यांकरतां उपयोग करावयाच्या कमानी, प्रत्येकीबद्दल	<	<
६. बंदुकीचे दस्ते, सैट (माशा), ब्लॉक व रोलर, प्रत्येकाबद्दल. ...		०
७. रिन्हाल्ह्वर ग्रीचीस, जितकीं काडतुसैं त्यांत राहूं शकतील त्या दरएकाबद्दल.	२	<
८. एक्सट्राक्टर, निप्पर, हीलप्लेट, पिन, स्क्रू, ब्यांग, वोल्ट, थम्बपीस, ट्रिगर, ट्रिगरगार्ड, ह्यामर, पिस्टन, प्लेट, व (ग्यासच्या व हवेच्या बंदुका किंवा रँफल बंदुका यांसुद्धा) अग्निशस्त्रें यांच्या ज्या इतर भागांकरतां यांत इतर प्रकारें ठराव केला नसेल ते सर्वे भाग, आणि तीं साफ करण्यासाठीं किंवा जोडण्यासाठीं किंवा भरण्यासाठीं उपयोग करावयाचीं सर्वे हत्यारें, प्रत्येकाबद्दल.	१	<
९. काडतुसैं करण्याचीं, भरण्याचीं किंवा बंद करण्याचीं यंत्रें, प्रत्येकाबद्दल.	१०	०
१०. काडतुसांला तोड्या बसवावयाचीं यंत्रें, प्रत्येकाबद्दल.	१	<

अपवाद १ ला.—वरील यादीच्या १व्या, ६व्या, ८व्या, ९व्या अगर १०व्या सदराखालीं येणारे पदार्थ, १ त्या किंवा ३ न्या सदराखालीं येणाऱ्या अग्निशस्त्रासंबंधाचे असून अशा अग्निशस्त्राबरोबर एकाच पेटांत बसविलेले असतील, तेव्हां त्यांवर जकात पडणार नाही.

अपवाद २ रा.—खाली लिहिलेल्या पदार्थांवरही जकात पडणार नाही, ह्मणजे :—

(अ) डिप्लोमॅटिक, लश्करी, आरमारी अगर पोलीस युनिफॉर्म घालण्याचा अधिकार असणाऱ्या अमलदाराच्या नियमित सरंजामाचीं अंगभूत हत्यारें ;

(ब) मलिका माआझमांच्या रेग्युलर फौजेच्या एकाद्या अमलदारानें अगर व्हालंटियर कोरच्या एकाद्या सनदी अमलदारानें आपल्याबरोबर घेतलेली तलवार, रिन्हाल्ह्वर अगर पिस्तुलांची जोडी, किंवा असा अमलदार ज्या कोरचा असेल त्या कोरच्या कमांडंटाकडून, अगर कोणत्याहि कोरामध्ये नसलेल्या अमलदाराच्या वावर्तीत, तो अमलदार ज्या ठाण्यांत अगर डिस्ट्रिक्टांत नोकरी करीत असेल त्या ठाण्याचा अगर डिस्ट्रिक्टचा ताबा असणाऱ्या अमलदाराकडून, जी तलवार, रिन्हाल्ह्वर अगर पिस्तुलांची जोडी त्या अमलदारानें आपल्या सरंजामाच्या कारणांसाठीं आयात केलेली असल्याबद्दल दाखला देण्यांत आला असेल, ती तलवार, रिन्हाल्ह्वर अगर पिस्तुलांची जोडी ;

- (क) इन्स्पेक्टर जनरल ऑफ् पोलीस यांजकडून, ज्या तलवारी आणि रिव्हाल्व्हर आपल्या ताब्याखालील पोलीस फौजेतल्या असामींच्या साधारण संजामापैकी आहेत असा दाखला देण्यांत आला असेल, त्या तलवारी व रिव्हाल्व्हर ;
- (ड) मलिका माआझमांच्या लश्करामधल्या देशी सनदी अमलदारांच्या संजामाच्या अंगभूत तलवारी ;
- (इ) लश्करास अगर व्हालंटियरांस बक्षिस बावयाच्या तलवारी ;
- (फ) हिंदुस्थानातील देशी संस्थानाच्या लश्करी फौजेचा जो कोणताहि भाग इंपीरियल सर्व्हिससाठी ठेवलेला असून ज्याची व्यवस्थित रचना केलेली असेल, त्या भागाच्या उपयोगासाठी हिंदुस्थान सरकारच्या मंजुरीने आयात केलेली हत्यारे, युद्धसामग्री आणि लश्करी स्टोअर ;
- (ग) ब्रिटिश व देशी पलटणींचा अगर व्हालंटियर कोरांचा ताबा असणाऱ्या अमलदारांनी आपल्या लोकांच्या शिक्षणासाठी आयात केलेल्या मारिस ट्यूब व पेटंट युद्धसामग्री.

विशेष ठराव १ ला.—वरील यादीतील १ ते १० नंबरांपर्यंतच्या पदार्थांपैकी कोणतेही पदार्थांवर, ते वाळगण्याचा कायदेशीर रीतीने अधिकार असणाऱ्या कोणत्याहि मनुष्याने ते आपल्या स्वतःच्या खासगी उपयोगाकरिता वाजवी प्रमाणाने आयात केले असतां, किंमतीप्रमाणें दर-शेंकडा दाहा टक्क्यांहून जास्त जकात घेतां कामा नये.

विशेष ठराव २ रा.—जे पदार्थ इतर रीतीने आयात केले असून, ज्यांचा १ ते १० ह्या नंबरांअन्वये जकात घेतली असेल अगर ध्यावयाची असेल तसे कोणतेही पदार्थ, वरसांगितल्याप्रमाणें कायदेशीर रीतीने अधिकार असणाऱ्या मनुष्याने ते आयात करणाराकडून आपल्या स्वतःच्या खासगी उपयोगाकरिता वाजवी प्रमाणाने फुटकळ विकत घेतले असतील तेव्हां, त्या आणणाराला, किंमतीप्रमाणें दर शेंकडा दाहा टक्क्यांहून जास्त असेल तेवढी त्यांवरील जकात (प्रसंगाप्रमाणें) परत मिळण्याविषयी अगर माफ होण्याविषयी कस्टमच्या कलेक्टराकडे अर्ज करतां येईल; आणि सदरहू पदार्थ तेच आहेत, व अशा आणणाराला जकात सदरहूप्रमाणें परत मिळण्याचा अगर माफ होण्याचा इतर प्रकारेही हक्क आहे अशी सदरहू कलेक्टराची खात्री होईल, तर त्याने त्याप्रमाणें ती परत दिली पाहिजे अगर माफ केली पाहिजे.

तारीफ-किंमत. जकातीचा दर.

रु. आ.

११. बंदुकीची दाह, सर्व प्रकारची ... .. किंमतीप्रमाणें. } दर शेंकडा दहा टक्के.
१२. इतर सर्व प्रकारची हत्यारे, युद्धसामग्री आणि लश्करी स्टोअर. ∴... .. }

परिशिष्ट ३ रें— (आयात मालाचें तारीफ).

दारू, अफीण, धीठ आणि खारवलेली मासळी.

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	जकातीचा दर.
			रु. आ.
१	दारू—		
	एल, बीर व पोटेर	इंपीरियल ग्यालनास किंवा सहा कार्ट बाटल्यांस.	० १
	सेडर व इतर फेंस येणारी दारू		
	लिकर [गोड दारू]	”	६ ०
	जी गाळलेली दारू मनुष्याने पिण्याला अगदी व कायमची नालायक केली असेल ती.	किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टक्के.
	औषधी द्रव्यांत, औषधांत अगर रसायनांत, लंडन पूफ कसाच्या गाळलेल्या दारूचें दर शेंकडा वीस टक्के प्रमाणाहून कमी प्रमाणानें उपयोग केलेली गाळलेली दारू.		
	दर शेंकडा वीस टक्के व त्याहून जास्त प्रमाणानें सदहूंप्रमाणें उपयोग केलेली गाळलेली दारू.	लंडन पूफ कसाचे इंपी- रियल ग्यालनास किंवा सहा कार्ट बाटल्यांस.	६ ० आणि सदहू दारूचा कस लंडन पुफाहून जितका जास्त किंवा कमी असेल तितक्या प्रमाणानें जका- त वाढवावयाची किंवा कमी करावयाची.
	गाळलेली दारू, सुवासिक, लांकडाच्या पात्रांमध्ये अगर बाटल्यांमध्ये.	इंपीरियल ग्यालनास किंवा सहा कार्ट बा- टल्यांस.	८ ०
	गाळलेली दारू, इतर प्रकारची	लंडन पूफ कसाचे इंपी- रियल ग्यालनास किंवा सहा कार्ट बाटल्यांस.	६ ० आणि सदहू दारूचा कस लंडन पुफाहून जितका जास्त किंवा कमी असेल तितक्या प्रमाणानें जका- त वाढवावयाची किंवा कमी करावयाची.
	वैन—		
	शापिन व इतर सर्व चक्राकणारी वैन, जीत पूफ गाळलेली दारू दर शेंकडा ४२ टक्क्यांपेक्षा जास्त नाहीं अशी.	इंपीरियल ग्यालनास किं- वा सहा कार्ट बाट- ल्यांस.	२ ८
	इतर सर्व प्रकारची वैन, जीत पूफ गाळलेली दारू दर शेंकडा ४२ टक्क्यांपेक्षा जास्त नाहीं अशी.	”	१ ०

परिशिष्ट ३ रें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
दारू, अफीण, मीठ आणि खारवलेली मासळी—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांची नांवें.	प्रत्येक	जकातीचा दर.
			रु. आ.
	वैन—(पुढें चालू). मात्र इतकेंच कीं, जीत प्रूफ गाळलेली दारू दर शेंकडा ४२ टक्क्यांपेक्षां जास्त असेल अशीं सर्व चकाकणारी व न चकाकणारी वैन, ' गाळलेली दारू, इतर प्रकारची ' या सदरास लागू अतलेल्या दराच्या जकातीस पात्र होईल.		
२	अफीण, सरकारी पास नसलेली	८० तोळ्यांच्या शेरस.	२४ ०
३	मीठ	८२ टुरत्तल अन्हाडुपाइ-ज वजनाच्या इंडियन मणास.	ज्या जागीं मीठ आयात केलें असेल त्या जागीं तयार केलेल्या मिठावर विवक्षित काळी ध्यावयाच्या एक्साइजच्या जकातीचा दर.
४	खारवलेली मासळी, ओली अगर सुकी... ..	„	गव्हर्नर जनरल इन कौन्सिल हे इंडिया गझेटांत वेळोवेळीं जाहिरनामा देऊन, बारा आण्यांपेक्षां जास्त नाहीं असा किंवा असे जे जकातीचे दर ठरवितील तो किंवा ते दर.

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ).

सामान्य जकात.

नंबर.	पदार्थांची नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
				रु. आ.
	जनावरें, जीवंत.			
१	घोडे, गुरें, मेंढया व सर्व प्रकारचीं इतर सर्व जीवंत जनावरें	...	...	माफ.
	खाण्याचे व पिण्याचे पदार्थ.			
२	काफी	हंड्रेडवेटास.	७० ०	दरशेंकडापांच टक्के.

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सावान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	वा.	
	लाण्याचे व पिण्याचे पदार्थ—(पुढें चालू).				
३	फळें व भाजीपाला, मात्र वेगळीं न लिहिलेलीं तारीफें फळें व भाजीपाला यांची जकात माफ आहे ती खेरीज करून—				
	बदामाचे गोळे	हंड्रेडवेटास.	४८	०	दरशेंकडापांच टक्के.
	बदाम, सालासहित	"	१९	८	"
	काजूगोळे	"	१२	०	"
	नारळ	हजारास.	३९	०	"
	खोबरे	हंड्रेडवेटास.	११	०	"
	क्युरांट्स, युरोपचीं, पेठ्यांत	"	१०	०	"
	" " डब्यांत	"	२२	०	"
	" इराणचीं	"	१४	०	"
	खारका, कप्यांतील	"	९	८	"
	खजूर, कप्यांतील	"	४	०	"
	" वरण्यां [पॉट]मधील व पेठ्यां [बाक्स]मधील.	"	८	८	"
	अंजीर, इराणचे, सुके	"	८	०	"
	लसूण	"	९	०	"
	हॉप्स	...	...	...	माफ.
	पिस्ते सालासहित	हंड्रेडवेटास.	३२	०	दरशेंकडापांच टक्के.
	अलुबुखार	"	२०	०	"
	द्राक्षें, कार्ळी	"	१०	०	"
	खिसमीस, इराणच्या अखाताचीं व तांबड्या समुद्राचीं मनुका, इराणच्या अखाताच्या व तांबड्या समुद्राच्या ...	"	१९	०	"
	द्राक्षें, इतर प्रकारचीं	...	किंमती प्रमाणें.		"
	अक्रोड	हंड्रेडवेटास.	१०	०	"
	इतर सर्व प्रकारचीं फळें व भाजीपाला	...	किंमती प्रमाणें.		"
४	धान्य व कडदण, यांत भरडलेल्या धान्याचा व कडदणाचा समावेश होतो, मात्र पिठाचा समावेश होत नाही	...	...	...	माफ.
९	खनिज व ऊत येणारे [पिण्याचे] पाणी, व ऊत न येणारे व विनआल्कोहोली सर्व प्रकारचे पिण्याचे पदार्थ.	...	किंमती प्रमाणें.	दरशेंकडापांच टक्के.	

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.	
			रु.	आ.		
१	खाण्याचे व पिण्याचे पदार्थ—(पुढें चालू).					
	खुराकी सामान, आइलम्यान्स स्टोअर आणि किराणा जिन्नस—					
		खारवलेलें डुकराचें मांस, कप्यांतील व डब्यांतील, जौल व गालफडें	रतलास	०	१४	दरशेंकडा पांच टक्के.
		गोमांस व डुकराचें मांस	तीन हंड्रेडवेटांचे टियर्ससि.	१००	०	}
			दोन हंड्रेडवेटांचे पिपास ...	७५	०	
		बीचडमर [समुद्रांतील जळवा]	हंड्रेडवेटास	५०	०	"
		लोणी	रतलास.	१	०	"
		पनीर	"	०	१४	"
		चिनाई मुरंबे	सहा बण्यांचे			
		" फळांचे मुरंबे, सुके खडीसाखरेंतील	पेटांस.	५	८	"
		कोकम... ..	रतलास.	०	५	"
		मासळीचे भाते	हंड्रेडवेटास.	५	०	"
		पीठ	"	१००	०	"
		तूप	२०० रतलांचे			
		किराणा जिन्नस, इतर प्रकारें सांगितलेला नाहीं	पिपास किंवा			
		असा	गोणास.	२०	०	"
		डुकराच्या मांड्या	हंड्रेडवेटास.	४०	०	"
		साबूदाणा	"			
		शार्क माशाचे पंख	"	४०	०	"
		सिंगाली व सोझिली	"	२५	०	"
		तापीओका	"	९	८	"
	सिरका, युरोपचा, लांकडाच्या पात्रांतील	इंपीरियल ग्या.				
	" इराणी	लनास.	१	०	"	
	" गांवठी	"	१	८	"	
	इतर सर्व प्रकारचें खुराकी सामान, आइलम्यान्स	"	०	६	"	
	स्टोअर व किराणा जिन्नस	"				
					किंमतीप्रमाणें.	
७	मसाल्याचे पदार्थ—					
	सुपारी, गोव्याची	हंड्रेडवेटास.	१७	०	"	

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांची नावें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
७	मसाल्याचे पदार्थ—(पुढें चालू).				
	पोफळें... ..	हजारांस.	२	०	दर शेकडा पांच टक्के.
	इतर सर्व प्रकारची सुपाही	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	वेलची, सीलोनची	हंड्रेडवेटास.	१५०	०	"
	मिरच्या, सुक्या	"	११	०	"
	लवंगा	"	२०	०	"
	" देठ आणि फुलें	"	४	०	"
	नरलवंग	"	<	<	"
	सुंठ	"	१६	०	"
	जायपत्री	रतलास.	१	<	"
	जायफळें	"	१	०	"
	जायफळें, सालांसाहित	"	०	<	"
	मिरी, काळें	हंड्रेडवेटास.	१६	०	"
	पिंपळी...	"	७	०	"
	मिरी, पांढरें	"	३०	०	"
	इतर सर्व प्रकारचे मसाल्याचे पदार्थ	...	किंमतीप्रमाणें.		"
८	खडीसाखर, चिनी	हंड्रेडवेटास.	२०	०	"
	शुगर लोफ	"	२१	०	"
	कणीदार साखर १, बीट	"	१३	०	"
	चिनी कणीदार व नरम साखर	"	१३	०	"
	मॉरिशसची कणीदार व नरम साखर	"	११	०	"
	मॉरिशसची किंवा चिनी खेरीज करून इतर नरम अथवा कडक साखर	"	१०	०	"
	इतर सर्व प्रकारची साखर, शर्करांशी सर्व पदार्थ आणि मिठाईयांसुद्धा	...	किंमतीप्रमाणें.		"
९	चाहा, काळा	रतलास.	०	<	"
	" हिरवा	"	०	१२	"
	रसायनें, औषधी द्रव्ये, औषधें व क्रेफ भाणणारे पदार्थ आणि रंग देण्याचे व कातडीं कपावण्याचे पदार्थ.				
१०	रसायनक्रियेनें झालेले व तयां केलेले पदार्थ—				
	आसिड, सल्फ्यूरिक [गंधकाचें तेजाव]	...	०	२	"
	सज्जीखार	हंड्रेडवेटास.	१	<	"
	फटकी...	"	३	०	"

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नेवर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तागिफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	रसायनें, औषधी द्रव्यें, औषधें आणि कैफ आणणारे पदार्थ इत्यादि—(पुढें चालू).				
१०	रसायनक्रियेनें झालेले व तयार केलेले पदार्थ— (पुढें चालू).				
	सोमल	हंड्रेडवेटास.	२१	<	दर शेंकडा पांच टक्के.
	,, चिनाई मनशील	,,	१७	०	,,
	वाय्कार्बोनेट आफ् सोडा	,,	७	०	,,
	हिराकस	,,	३	०	,,
	बारी पदार्थ, हणजे, सुरंगाचें जिल्लें, डैनमैट, रॉ- ब्युराइट, टोनाइट, व इतर सर्व प्रकारचे, डिटो- नेटर व सुरंगाची फुजमुद्दा	...			किंमतीप्रमाणें
	नवसागर	हंड्रेडवेटास.	३७	०	,,
	मोरचूत	,,	१९	<	,,
	गंधक, (त्रिन्स्टोन), भुकी	,,	६	०	,,
	,, (,,), कांड्यांचा	,,	९	१२	,,
	,, (,,), कच्चा	,,	४	<	,,
	इतर सर्व प्रकारचे रसायनक्रियेनें झालेले व तयार केलेले पदार्थ, सोराखार व टाकणखार यांमुद्दा	...			किंमतीप्रमाणें
११	औषधी द्रव्यें, औषधें, आणि कैफ आणणारे पदार्थ				
	येळिया, काळा	हंड्रेडवेटास.	१४	०	,,
	,, सोकोत्रयाचा	,,	३०	०	,,
	अगळू	रतलास.	६	०	,,
	हिंंग	हंड्रेडवेटास.	६९	०	,,
	हिंंगडा	,,	२१	०	,,
	अतारी, इराणी	,,	१९	०	,,
	वंशलोचन	रतलास.	०	४	,,
	त्रिन्स्टोन (गंधक, अमलसार)	हंड्रेडवेटास.	९०	०	,,
	कलमकाचरी	,,	७	०	,,
	कापूर, भीमसेनी (बरास)	रतलास.	७०	०	,,
	,, साफ केलेला, वड्यांचा	,,	१	४	,,
	,, कच्चा, भुकी... ..	,,	०	१२	,,
	दालचिनी	हंड्रेडवेटास.	२२	०	,,
	चोवचिनी, सालीसहित	,,	<	०	,,
	,, सोललेली	,,	१७	<	,,
	कवाचचिनी	,,	२९	<	,,
	कोळजन, चिनाई	,,	७	०	,,
	अकलकाडा	,,	४०	०	,,
	पेपरमैट क्रिस्टल्स, चिनी व जपानी... ..	रतलास.	११	<	,,

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	रसायनें, औषधी द्रव्यें, औषधें, भाणि कैफ भाणणारे पदार्थ इत्यादि—(पुढें चालू).		र. आ.	
११	औषधी द्रव्यें, औषधें, भाणि कैफ भाणणारे पदार्थ—(पुढें चालू).			
	क्विनिन व सिंकोनाचे इतर आल्कालाइड	...	...	माफ.
	सालमिश्री	हॅड्रेडवेटास.	८० ०	दरशेंकडा पांच टक्के.
	सोनामुखीचा पाला	"	४ ०	"
	शिळारस	"	१४ ०	"
	तंबाखू, तयार न केलेली	...	...	माफ.
	,, तयार केलेली	...	किमतीप्रमाणें	दरशेंकडा पांच टक्के.
	इतर सर्व प्रकारचीं औषधी द्रव्यें, औषधें व कैफ भाणणारे पदार्थ, अफीण (हिच्याबद्दल परिशिष्ट ३ पहा) खेरीज करून.	...	"	"
१२	रंग देण्याचे व कातडीं कमावण्याचे पदार्थ—			
	अलिझरीन रंग, सुका, दर शेंकडा ४० टक्के	रतलास.	१ ७	"
	" " " " १० "	"	१ १०	"
	" " " " ६० "	"	१ १५	"
	" " " " ७० "	"	२ २	"
	" " " " ८० "	"	२ ८	"
	" " " " १०० "	"	२ १२	"
	" " पातळ, " १० "	"	० ५	"
	" " " " १६ "	"	० ८	"
	" " " " २० "	"	० १०	"
	अनिलिन " " इंडिगो ब्ल्यू [निळा]	"	० ९	"
	" " सुका	"	१ ८	"
	अवर साल	हॅड्रेडवेटास.	४ ८	"
	बुझगंध (गुलपिस्ता)... ..	"	२७ ०	"
	किर्मीज	रतलास.	१ २	"
	हरडे (गांवठी)	हॅड्रेडवेटास.	४ ०	"
	माजूफळ	"	३५ ०	"
	मंजिष्ट... ..	"	७ ०	"
	आर्चिलवीड [एका जातीचें गवत रंगाकरितां मोझांबीककडून येत असतें तें]	"	५ ०	"
	पतंगाचें लांकूड व मूळ	"	५ ८	"
	इतर सर्व प्रकारचे रंग देण्याचे व कातडीं कमावण्याचे पदार्थ	...	किमतीप्रमाणें	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
			रु. आ.	
	धानू व धानूंच्या केलेल्या जिनसा.			
१३	लोखंडी सामान व कटलरी [चाकू, कातऱ्या वगैरे], लोखंडाचें तयार केलेलें सामान व मुलामा दिल्लें सामान यांसुद्धा, व तसेंच हस्तश्रमानें किंवा जनावरांच्या श्रमानें चालवावयाचीं यंत्रें, हत्यारें व आउने यांसुद्धा; परंतु पाणी काढण्याचीं यंत्रें, साखरेच्या गिरण्या, तेलचि घाणें, व त्यांचे भाग यांस जकात माफ आहे तीं, आणि गव्हर्नर जनरल इन कौन्सिल हे इंडिया ग्याझेटांत जाहिरनामा देऊन ज्यांचेवरील जकात माफ करतील अशीं शेतकीच्या कामांत अथवा शेतकीचें उत्पन्न उप-योगासाठीं किंवा धिक्रीसाठीं तयार करण्याच्या कामांत प्रायशः उपयोग केलेलीं इतर कोणतींही यंत्रें व यंत्रांचे भाग, हीं खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें	दरशेंकडा पांच टक्के.
१४	यंत्रें, हणजे, प्रैम-मूऱ्हर व त्यांचे अंगभूत भाग, वायलर व त्यांचे अंगभूत भाग यांसुद्धा; तसेंच लोकोमोटिव्ह व पोटॅव्रल एन्जिनें, स्टीम-रोलर, फायर-एन्जिनें, आणि ज्यांत आपरेटिव्ह (क्रियाकारक) भागांपासून प्रैम-मूऱ्हर वेगळ्या होण्यासारखा नसेल अशीं इतर यंत्रें यांसुद्धा. ,, (व त्यांचे अंगभूत भाग), हणजे यंत्रें किंवा यंत्रांचे सेट, कीं जीं विजेच्या, वाफेच्या, पाण्याच्या, अग्नीच्या किंवा जीत हस्तश्रमाची किंवा जनावरांच्या श्रमाची गरज लागत नाही अशा इतर शक्तीच्या योगानें चालवावयाचीं असतात, अगर जीं उपयोगांत आणलीं जाण्यापूर्वी इतर चलन होणाऱ्या भागांच्या संबंधानें बसवावी लागतात, व ज्यांची खाली सांगितलेल्या कामांसाठीं योजना केलेली असते, हणजे— (अ) कापूस, जूट (सण), हेंप (सण), रेशीम, लोंकर किंवा इतर तंतु तयार करणें, त्यांच्या सरक्या काढणें, ते दावणें, कांतणें, विणणें, शिवणें, गुंतवणें [निट], धुणें व रंगविणें आणि माल कच्चा असल्यापासून तों तों तयार करून बाजारांत पाठविण्यासाठीं प्याक करण्यांत येई तोंपर्यंत जी कोणतींही इतर क्रिया करण्यांत येते ती क्रिया;			

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात.—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थाची नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
			र. आ.	
१४	धातू व धातूच्या केलेंल्या जिनसा.—(पुढें चालू). यंत्रें (व त्यांचे अंगभूत भाग) इत्यादि—(पुढें चालू). (ब) अशोधित लोखंड व इतर अशोधित धातू गाळणें व चरकास लावणें आणि लोखंड, पोलाद व इतर धातू तयार करणें; (क) कातडें, साखर, नीळ, रेशीम, कागद, साबण, ग्यास (धूर), तेल, पीठ, दोरखंड, दोर, व सुतळ तयार करणें; (ड) भात भरडणें; (ई) चाहा तयार करणें, तो सुकविण्यापासून बाजारांत नेण्यासाठीं प्याक करण्यांत येई तोपर्यंतचे त्याचे सर्व पर्यास धरून; (फ) काफीची साल काढणें; (ग) छापण्याचे प्रेस; (ह) लोखंड व इतर धातू ओतण्याचे व त्यांचें सामान बनविण्याचे कारखाने; (आय्) रेलवेचे कारखाने [वर्कशॉप]; (ज) पिट्टोलियम शुद्ध करणें, व बनस्पतींची तेलें तयार करणें; (के) हाडें व विटा कुटणें; (एल्) लाख तयार करणें; (एम्) कुंभारकामी कारखाने; (एन्) करवतण्याच्या गिरण्या; (ओ) घेतकी, खाणी खोदणें, नौकागमन, यंत्राने गाळ वगैरे काढणें व पंपानें पाणी काढणें; (पी) गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल हे वेळो-वेळीं निर्दिष्ट करतील ते इतर तयार करावयाचे पदार्थ व उद्योग; मात्र असें ठरविण्यांत येतें कीं, सदरहू संज्ञेत हस्तश्रमाने किंवा जनावरांच्या श्रमाने चालवावयाचीं हत्यारे व आउतें येत नाहींत, व असेंहि ठरविण्यांत येतें कीं, ज्या जिनसांशिवाय यंत्रांचे काम चालू शकणार नाहीं व ज्या, त्यांच्या आकारामुळें किंवा इतर विशेष गुणामुळें, दुसऱ्या कोणाच्याहि कामास निरूपयोगी अस-	...	...	माफ

परिशिष्ट ४ थें—आयात मालाचें तारीफ—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	धानू व धातूंच्या केलेल्या जिनसा—(पुढें चालू).				
	तेल त्याच मात्र जिनसा यंत्रांचे अंगभूत भाग होत असें कबूल करण्यांत येईल.				
	टीप.—धातूखेरीज इतर पदार्थांचीं केलेलीं यंत्रे व त्यांचे अंगभूत भाग यांचाही या नोंदींत समावेश होतो.				
	ज्या यंत्रांचा व त्यांच्या अंगभूत भागांचा जकात माफ असलेल्या वरील पदार्थांत समावेश होत नाही ते ...	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेकडा पांच टक्के.
१९	धानू, घांट न घडलेल्या व घांट घडलेल्या, व धातूंच्या केलेल्या जिनसा—				
	पितळेचे मणी, घागऱ्या, चिनाई ...	हजारांस.	०	१२	"
	पितळेचा वर्ख किंवा दाकपान, सफेत, १० ३/४ इंच. × ४ ३/४ इंच.	शंभर पानांस.	१	४	"
	" " " रंगित, १० ३/४ इंच. × ४ ३/४ इंच.	"	१	१२	"
	पितळ, जुनी ...	हड्डेडवेटास.	२६	०	"
	पितळेचे पत्रे, चपटे किंवा बळविलेले, फार पातळ...	"	१००	०	"
	पितळेची तार ...	रतलास.	०	७	"
	इतर सर्व प्रकारची पितळ ...	...			किंमतीप्रमाणें.
	तांबें—				
	आस्ट्रेलियाचें ...	हड्डेडवेटास.	४०	०	"
	सळ्या ...	"	५०	०	"
	त्रेशियरचें व पत्रे ...	"	४५	०	"
	चिनाई कयाश [तांब्याचें नाणें] ...	"	३०	०	"
	जपानचें ...	"	३९	०	"
	खिळे व मिश्र धातूचे खिळे ...	"	५०	०	"
	जुनें ...	"	३३	०	"
	पाटे प्यास हत्तिपगे हणतात ते [पिग व स्याब] ...	"	३८	०	"
	शीथिंग, पत्रे व उचललेले तळ ...	"	४८	०	"
	छप्परकामी पाट, जाड व पातळ लाच्या आणि विटा.	"	४०	०	"
	चिनाई पांढरें तांब्याचें सामान ...	रतलास.	१	२	"
	वर्ख किंवा दाकपान, सफेत, १० ३/४ इंच. × ४ ३/४ इंच. ...	शंभर पानांस.	२	६	"
	" " रंगित, १० ३/४ इंच. × ४ ३/४ इंच. ...	"	३	३	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
			रु. आ.	
	धातू व धातूच्या केलेल्या जिंसा.—(पुढें चालू). तांबें—(पुढें चालू).			
	तार, फास्फर ब्राँझ नांवाच्या धातूच्या तारसुद्धां ...	रतल्यास.	० ९	दरशेंकडा पांच टक्के.
	इतर सर्व प्रकारचें तांबें, तयार न केलेलें व तयार केलेलें, हिंदुस्थान सरकारच्या चालू नाण्यास जकात माफ आहे तें खिरीज करून ...	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	सोन्याच्या लगडी व नाणें ..	...	...	माफ.
	सोन्याचा वर्ध, युरोपचा ...	१०० पानांस.	३ ४	दरशेंकडा पांच टक्के.
	लोखंड—			
	नांगर व नांगराच्या सांखळा ...	...	किंमतीप्रमाणें.	दरशेंकडा एक टक्का.
	आंगळ, टी [T], व ध्यानल ...	टनास.	११० ०	"
	आंगळ व टी [T] (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास) ...	"	१६० ०	"
	,, ,, (टिन्ड असल्यास) ...	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	गज [बार], ड्रेट व पत्रा, लोमुरी ...	टनास.	३१० ०	"
	गज, या नंबरांत न सांगितलेल्या कोणत्याही जातीचे.	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	बाहालें, वरगो [जॉइस्ट], खांव, गर्डर, पुलाचें सामान, व इतर प्रकारचें लोखंडी सामान, फक्त बांधण्या- च्या कामासाठीं आयात केलेलें ...	...	"	"
	चपटें, चौरस, व सळ्या [बोल्ड] स्काचसुद्धा ...	टनास.	९४ ०	"
	चपटें, चौरस, व सळ्या, स्काचसुद्धा (ग्याल्वना- इज्ड असल्यास) ...	"	१९० ०	"
	चपटें, चौरस, व सळ्या स्काचसुद्धा (टिन्ड अस- ल्यास.) ...	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	पट्टे, ड्रेट व पत्रा, रवीडिशशिवाय इतर ...	टनास.	१२२ ०	"
	खिले, रोज, तार, व चपटेमाथ्याचे ...	हंड्रेडवेटास.	१० ०	"
	खिले, क्लास ...	"	१७ ०	"
	खिले, इतर प्रकारचे, ग्याल्वनाइज्डसुद्धा ...	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	खिले करावयाच्या सळ्या [निल-रॉड] ...	टनास.	१०४ ०	"
	नट व बोल्ड ...	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	जुनें ...	हंड्रेडवेटास.	२ ८	"
	पाटे [पिंग] ...	टनास.	६० ०	"

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	धानू व धानूंच्या केलेल्या जिनसा—(पुढें चालू).				
	लोखंड—(पुढें चालू).				
	पेप व खूब [नळ व नळ्या], त्यांसाठी लागणाऱ्या बॅंड [वांक], बूट, एल्बो, टी, सॉकेट, फ्रेन्ज, व अशा प्रकारच्या इतर वस्तु, यांसारख्या फिटिंगांसुद्धा ...	...	किंमतीप्रमाणें.		दर शेकडा एक टक्का.
	फ्लेट (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास) ...	टनास.	२००	०	"
	फ्लेटी, टिन्ड ...	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	रेली, खुर्च्या, व फिशफ्लेटी ९३ व्या नंवरान्त सांगितलेल्या आहेत त्याखेरीज इतर, तसेच स्पाइक (साधारणतः डॉगस्पाइक या नावानें प्रसिद्ध आहेत) ...	...	"		"
	राइस बाउल ...	दाहांचे सेटास.	६	०	"
	" " ...	साहांचे सेटास.	३	०	"
	" " ज्यांचे सेट नसतील असे ...	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	रिन्हेट व वाशर ...	हॅड्डेवेटास.	१०	०	"
	" " " (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास) ...	"	१९	०	"
	" " " (टिन्ड असल्यास) ...	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	सळ्या [रॉड], गोल, स्वीडिशशिवाय इतर, अर्ध्या इंचाहून कमी व्यासाच्या ...	टनास.	१०९	०	"
	पत्रे व रिजिंग, ग्याल्वनाइज्ड ...	हॅड्डेवेटास.	१०	०	"
	" " टिन्ड ...	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	स्वीडिश, चपटें, चौरस, व सळ्या ...	टनास.	१४२	०	"
	" खिळे करावयाच्या सळ्या ...	"	१४२	०	"
	" वाटोळ्या सळ्या, अर्ध्या इंचापेक्षां कमी व्यासाच्या ...	"	१६०	०	"
	तार, कुंपणाची तार व तारांचें दोरखंड यांसुद्धा, परंतु यांत तारांची जाळी येत नाही ...	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	इतर सर्व प्रकारचें लोखंड, तारांच्या जाळीसुद्धा ...	...	"		दर शेकडा पांच टक्के.
	लाभेटा [जरीची तार] ...	...	"		"
	शिसें—				
	अशोधित शिसें, ग्यालेना ...	हॅड्डेवेटास.	१२	०	"
	पाटे [पिंग] ...	"	१०	०	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू)
सामान्य जकात—(पुढें चालू)

नंबर	पदार्थांचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात
			रु. आ.	
	धानू व धानूच्या केलेल्या जिनसां—(पुढें चालू) शिमें—(पुढें चालू)			
	नळ्या	...	किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टक्के.
	पत्रे	हॅडवेटास.	१२ ०	"
	" चहाच्या पेव्या [टीचेस्ट] यांकरतां	...	...	माफ.
	ओरसिड्यूची व पितळेचीं पानें, युरोपचीं	रतलास.	१ ०	दर शेंकडा पांच टक्के.
	" " " चिनाई	"	० १२	"
	पेटंट किंवा यलो मेटलचे शीथिंग पत्रे व सळ्या	हॅडवेटास.	४० ०	"
	पेटंट किंवा यलो मेटलचे शीथिंग पत्रे, व सळ्या, जुन्या	"	२७ ०	"
	पारा	रतलास.	१ ८	"
	छरे, पाखरें मारण्याचे	हॅडवेटास.	१६ ०	"
	चांदी भगर चांदीचें नाणें, हिंदुस्थान सरकारचें चालू नाणें यास जकात माफ आहे तें खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	पोलाद—			
	आंगळ, चानेल व कमान	...	"	दर शेंकडा एक टक्का.
	गज व ब्लूम	...	"	"
	बेसिक, सर्व प्रकारचें (ग्याल्वनाइड किंवा टिन्ड बेसिक पोलादाच्या पत्र्यांखेरीज इतर)	टनास.	१०० ०	"
	बेसिक, पत्रे (ग्याल्वनाइड असल्यास)	"	२१० ०	"
	" " (टिन्ड असल्यास)	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	बहालें, वरगे, खांब, गर्डर, पुलाचें सामान, व फक्त बांधण्याच्या कामासाठीं आयात केलेलें इतर प्रकारचें पोलादी सामान	...	"	"
	या नंबरांत न सांगितलेलें कोणत्याही प्रकारचें ओतीव व ब्लिस्टर्ड	...	"	"
	पट्टे	टनास.	१४१ ०	"
	खिले	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	नट व बोस्ट व खिले करण्याच्या सळ्या	...	"	"
	बुनें	टनास.	६० ०	"
	पैप व थ्यूब [नळ व नळ्या]	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	फ्लेटी व पत्रे	टनास.	१३० ०	"

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	धानू व धानूच्या केल्या जिनसा—(पुढें चालू). पोलाद—(पुढें चालू).		र. आ.	
	प्लेटी व पत्रे, बेसिकखेरीज इतर (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास)	टनास.	२२० ०	दर शेंकडा एक टक्का.
	प्लेटी व पत्रे, बेसिकखेरीज इतर (टिन्ड असल्यास)	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	रेली, लुथ्या, व फिशप्लेटी ९३ व्या नंबरांत सांगितलेल्या आहेत त्यांखेरीज इतर; तसेच स्पैक (साधारणतः डॉगस्पैक या नावानें प्रसिद्ध आहेत)	...	"	"
	रिव्हेट व वाशर	टनास.	२२० ०	"
	" " (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास)	"	३२० ०	"
	" " (टिन्ड असल्यास)	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	टी [T]-बार	टनास.	१०९ ०	"
	" (ग्याल्वनाइज्ड असल्यास)	"	१८० ०	"
	" (टिन्ड असल्यास)	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	तार, तारेची जाळी शिवाय करून	...	"	"
	तारेचें दोरखंड	...	"	"
	इतर सर्व प्रकारचें तारेच्या जाळीसुद्धा	...	"	दर शेंकडा पांच टक्के.
	कथील—			
	गोळे	हंड्रेडवेटास.	७२ ०	"
	बेगड, चिनाई	रतलास.	० १२	"
	इतर प्रकारचें	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	जस्त किंवा स्पेक्टर—			
	खिळे	हंड्रेडवेटास.	२० ०	"
	प्लेटी, व इतर आकृतीचें, नरम	...	१८ ०	"
	प्लेटी व इतर आकृतीचें, कडक	...	१३ ०	"
	पत्रा अगर शीथिंग	...	१९ ०	"
	इतर सर्व प्रकारचें	...	किंमतीप्रमाणें.	"
	इतर सर्व प्रकारच्या धानू नेलें.	...	"	"
	तेल—			
१६	काजेपुटीचें	कार्टास.	१ ४	"
	दालचिनीचें	रतलास.	९ ८	"
	खोबरेल	हंड्रेडवेटास.	१६ ०	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	तेल—(पुढें चालू).		रु. आ.	
	भुयमुगाचें	हॅड्रेडवेटास.	१६ ०	दर शेंकडा पांच टक्के.
	गवताचें	रतलास.	१ १२	”
	तिळांचें	हॅड्रेडवेटास.	१६ ०	”
	अळशीचें, युरोपचें	इंपीरियल ग्या- लनास.	२ ०	”
	अत्तरे, सर्व प्रकारचीं	औसास.	१९ ०	”
	पिट्रोलियम, झांत नगतेलाचा आणि जे प्रवाही पदार्थ साधारणतः राकआइल, रंगूनआइल, बर्मा-आइल, केरोसीन, पाराफिनआइल, मिनरल-आइल, पिट्रोलॉइन, ग्यासोलाइन, बेन्झोल, बेन्झोलाइन, बेन्झाइन, अशा नांवांनीं. प्रसिद्ध आहेत त्यांचा, आणि पिट्रोलियम, दगडी कोळसा, शिस्ट, शेल, पीट, अगर इतर कोणताही विद्युत्मेनविशिष्ट पदार्थ यांपासून, अगर पिट्रोलियमपासून उत्पन्न झालेल्या कोणत्याही पदार्थांपासून केलेल्या कोणत्याही ज्वाळांप्राही प्रवाही पदार्थांचा समावेश होतो	इंपीरियल ग्या- लनास.	...	एक आणा.
	” ज्याचा ज्वलनबिंदू फारनहीटच्या उष्णतामापक यंत्राच्या दोनशेंव्या अंशाइतका अगर त्याहून वर असेल आणि ज्याचा उपयोग फक्त सणाच्या किंवा इतर तंतुमय पदार्थांच्या चाक्या बसविण्यासाठीं अगर वंगणाच्या कारणासाठीं करावयाचा असल्याबद्दल कस्टमच्या कलेक्टरच्या खात्रीलायक शाबिती करण्यांत येईल तें	...	किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टक्के.
	चंदनाचें	रतलास.	७ ०	”
	व्हेल्वें (स्पॅन्सिटी खेरीज करून) व मासळीचें	हॅड्रेडवेटास.	१९ ०	”
	लांकडाचें	”	२९ ०	”
	इतर सर्व प्रकारचीं तेलें, पाराफिन वॅक्समुद्धा	...	किंमतीप्रमाणें.	”
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.			
१७	तैलस्फटिक, व तैलस्फटिकाचे केलेले पदार्थ, वनावट तैलस्फटिकासुद्धा	...	”	”
१८	पोशाक, ड्रेपरी [कापडकाम], हॅचरडॅशरी [बुतावें, सुया, सूत इत्यादि], व मिलिनरी [झिप्यांच्या टोप्यापट्या	...	...	”

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नावें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू). पोशाक (पुढें चालू). इत्यादि सामान], व लश्करी व इतर युनिफार्म व अकौटरमेंट यांसुद्धा; परंतु कोणत्याही सरकारी नोकरांन आपल्या स्वतःच्या उपयोगासाठीं आयात केलेले कापसाचे पायमोजे (ह्यांबदल नंबर ४४ पाहा) व बूट व शू (ह्यांबदल नंबर ७० पाहा) व तसेंच युनिफार्म व तसेंबंधीं अकौ- टरमेंट यांस जकात माफ आहे तीं खेरीज करून.	...	रु. आ. किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टके.
१९	कलाकौशल्याच्या वस्तु, सार्वजनिक जागेंत ठेवावयाचे असतील तसे पुतळे व तसाबिरा यांस जकात माफ आहे तीं खेरीज करून	...	..	..
२०	आस्वेस्टॉम, व इतर प्रकार न सांगितलेल्या आस- वेस्टॉसच्या केलेल्या जिनसा	...	..	..
२१	थैले, पिंपें, पेव्या व इतर प्याकेजें (सामान भरण्याचीं साधनें), रिकार्मा, सर्व प्रकारचीं	...	..	..
२२	वांबू, साधारण, गवत, सुका घांस, लव्हाळा, पेंढा, व पानें	...	...	माफ.
२३	मणी, कांचेचे, ह्यांबदल नंबर १८ पाहा, आणि पितळेचे, ह्यांबदल नंबर १९ पाहा, हे खेरीज करून इतर सर्व पदार्थांचे— मणी, चिनाई, अंकदान	...	१३३ $\frac{१}{३}$ रत- लांस.	३९ ० दर शेंकडा पांच टके.
	..	..	३० ०	..
	..	..	२४ ०	..
	..	..	३२ ०	..
	..	..	४४ ०	..
	..	..	३८ ०	..
	..	..	३० ०	..
	..	..	३४ ०	..
	..	..	किंमतीप्रमाणें.	..
२४	पट्टे, कापसाचे, कातल्याचे किंवा इतर पदार्थांचे, यंत्रें चालविण्यासाठीं	...	...	माफ.

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
			रु. आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले— (पुढें चालू.)			
२५	हाडें, देवमाशाच्या हाडांसुद्धा, यांच्यापासून केलेले पदार्थ	...	किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टक्के.
२६	बुकें, छापलेलीं, छापील बुकांसाठींच्या पुठ्यांसुद्धा, नकाशे, चार्ट व ग्लान, प्रुफ, गाण्याच्या सुरांची पुस्तकें व हस्तलेख	...	...	माफ.
२७	सड व तंतु, ब्रश व केरसुण्या यांसाठीं	...	...	"
२८	ब्रश व केरसुण्या, सर्व प्रकारच्या	...	किंमतीप्रमाणें.	दर शेंकडा पांच टक्के.
२९	बांधण्याच्या कामाचें व इंजिनियरिंग कामाचें सामान, हणजे आस्फाल्ट, विटा व कौलें, सर्व प्रकारचे सिमेंट, फायरब्रॅक, मातीचे पैंप [नळ], चुना [लाइम], व इतर प्रकारें न सांगितलेलें इतर प्रकारचें सामान	...	"	"
३०	पेट्या, खुर्च्या, टेबलें वगैरे सामान	...	"	"
३१	मेणवत्या— प्यारफिनच्या "	रतलास.	० ६	"
	स्पर्मोसिटीच्या "	"	० ७	"
	मेणाच्या "	"	१ ०	"
	इतर सर्व प्रकारच्या "	...	किंमतीप्रमाणें.	"
३२	वेत व राटन, व वेताचें व राटनचे केलेले पदार्थ व टोपण्या वगैरे— वेत, मलाकाचे "	डझनास.	१ ०	"
	राटन "	हंड्रेडवेटास.	१० ०	"
	इतर सर्व प्रकारचे "	...	किंमतीप्रमाणें.	"
३३	गाड्या व गाडे, बैसिकल, ट्रैसिकल, जिनरिकशा, बाथ चेअर, परांबुलटर, ट्रक, व्हिलबारी, व इतर सर्व प्रकारचीं वाहनें व त्यांचे अंगभूत भाग यांसुद्धा	...	"	"
३४	केसी [घर किंवा ग्यान], (रिकाम्या), चप्पे, ऑपरा ग्लासें, जवाहीर, व इतर वस्तु यांसाठीं	...	"	"
३५	सेयुझाइडचे पदार्थ, इतर प्रकारें न सांगितलेले "	...	"	"
३६	चोंक— साधारण "	...	"	"
	फ्रेंच, सुन्या व तबकड्या यांसाठींची पूड, बाथत्रिक, कुसंदाचा चूर, व सफेती "	...	"	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले— (पुढें चालू).				
३७	चिनाई व जपानचीं मातीचीं भांडीं, लाख चढविले- ल्या मातीच्या भांड्यांसुद्धा, परंतु मातीचें सामान, चेना, व पोस्लेंन (ह्यांसाठीं नंबर ४७ पाहा) खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें.		दर शेंकडा पांच टक्के.
३८	ह्याक, वाचें व इतर प्रकारचीं वेलादर्शक घड्याळें, व त्यांचे भाग.	...	..		..
३९	दगडी कोळसा, कोक [भानलेला दगडी कोळसा], आणि पेटेंट फ्युरल	...	...		माफ.
४०	काथ्या व काथ्याचे केलेले पदार्थ, काथ्याचे केलेले तारवाचे दोर व इतर दोर (ह्यांसाठीं नंबर ४२ पाहा) खेरीज करून— यार्न, सर्व जातीचें	हंड्रेडवेटास.	९ ०		दर शेंकडा पांच टक्के.
	इतर सर्व प्रकार	...	किंमतीप्रमाणें.		..
४१	पोवळीं, खरीं	...	..		..
४२	चन्हाटें, दोर, व सुतळ, कोणत्याहि वनस्पती [व्हेजि- टेबल] च्या तंतूचीं केलेलीं— काथ्याचे तारवाचे दोर, टार लावलेले	हंड्रेडवेटास.	१७ ०		..
	काथ्याचे दोर	..	१० ०		..
	चन्हाट, सणाचें, युरोपचें	..	२९ ०		..
	.. .. मनिलाचें	..	२८ ०		..
	सुतळ, शिडाचीं, युरोपचीं	रतलास.	० ९		..
	इतर सर्व प्रकारचीं चन्हाटें, दोर व सुतळ	...	किंमतीप्रमाणें.		..
४३	बूच व बुचाचे केलेले पदार्थ— वाटल्यांचे बूच	ग्रोसास.	१ ८		..
	शिऱ्यांचे [कुर्यांचे] बूच	..	० ८		..
	इतर सर्व प्रकार	...	किंमतीप्रमाणें.		..
४४	कापूस व कापसाचे केलेले पदार्थ— कापूस, कच्चा	...	...		माफ.
	कापसाचें ट्रिस्ट व यार्न	...	...		..
	कापसाचा शिवायाचा दोरा	...	...		..
	कापसाचा पीसगुडस [लॉबीवर विकण्यांत येतो तो माल], हॉजियरी [मोजे वगैरे] व इतर प्रकारें न सां- गितलेला कापसाचा तयार केलेला दुसरा सर्व माल.	...	किंमतीप्रमाणें.		दर शेंकडा साडे तीन टक्के.

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नेंवर.	पदार्थांची नांवे.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू).				
४९	ट्रिस्मिन्फेक्टिंग [रोगबीजनाशक] व ट्रिथोडोरेसिंग [दुर्गंधनाशक] कुड्ड [प्रवाही पदार्थ] व पौडर [बुकी]	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांचटके.
४६	माती, साधारण चिकणमाती, व रेती	...	...		माफ.
४७	मातीचें सामान (मातीचे पैप खेरीज करून, ह्यांसाठीं नंबर २९ पहा), चायना [चिनाई मांडी], चिनाई माती, पोस्लेंन, व वनावट किंवा खोटी पोवळी	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांचटके.
४८	भंडीं, शहामृगाची व इतर, कांदणांत न बसविलेलीं...	...	"		"
४९	एमेरी कागद व कापड, व ह्यांडपेपर...	...	"		"
५०	पंखे, सर्व प्रकारचे, ताडाच्या पानांचे साधारण पंखे यांस जकात माफ आहे ते खेरीज करून	...	"		"
५१	पिसें, पक्ष्यांच्या कातड्यांसुद्धां	...	"		"
५२	दारूकाम, सर्व प्रकारचें, फलमिनेटिंग पौडरसुद्धां...	...	"		"
५३	सण [फ्रॅक्स] व सणाचे केलेले पदार्थ, सणाच्या दोन्यासुद्धां	...	"		"
५४	फुलें, कृत्रिम, इतर प्रकारें न सांगितलेलीं...	...	"		"
५५	सामान [फार्निचर], टॅकल [दोरखंड] व अपॅरल [शिडे बगैरे], यांपैकी इतर प्रकारें न सांगितलेलीं, वाफेन, शि- डांनी, व बल्ह्यांनी चालणाऱ्या व इतर जहाजांकरितां.	...	"		"
५६	झोंकर [फर], व लोंकरीचे केलेले पदार्थ, यांपैकी इतर प्रकारें न सांगितलेलीं	...	"		"
५७	जिलेट्टेन... ..	...	"		"
५८	कांच, कांचेचें सामान व खोटीं मोत्यें— कांच, चिनाई, सर्व रंगाची	१३३ १/२ रत- लांस.	३२ ०		"
	" तावदानाची, रंगित	१०० चौरस फुटांस.	१५ ०		"
	" " लहानमोठ्या आकाराची मोत्यें, खोटीं—	"	६ ०		"
	बाजारिया	लाखास.	३ ०		"
	बोरिया	हजारास.	० १०		"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू).		र. आ.	
	भोस्यें, खोटीं—(पुढें चालू).			
	जुवारिया	लाखास.	६ ०	दरशेंकडा पांचटके.
	लोलक	हजारास.	० <	"
	नथिया	"	० ३	"
	टाचिया	"	० <	"
	वटाणा	लाखास.	१० ०	"
	इतर सर्व प्रकारच्या कांचा व कांचेचें सामान, खोटीं मोत्यें व कांचमणो यांसुद्धां	...	किमतीप्रमाणें.	"
६९	गुंद, गमरोजिन, व गुंद अगर गमरोजिन ह्यांचे केलेले पदार्थ—			
	चंद्रूस	हेंड्रेडवेटास.	७० ०	"
	कच्छा गुंद व कात	"	२० ०	"
	रेवाचिनीचा शिरा... ..	रतलास.	१ ४	"
	गम अमोनियाक	हेंड्रेडवेटास.	१५ ०	"
	" आरेविक	"	१८ ०	"
	" बडेलियम (साधा डिक)	"	< ०	"
	लोबान किंवा ऊद	"	४० ०	"
	बैशाबोळ	"	१६ ०	"
	विशेष किंवा धूप	"	११ ०	"
	गम इराणी (खोटा)	"	११ ०	"
	" किनो	"	१० ०	"
	हिरा बोळ	"	३३ ०	"
	रोझिन [राळ]	"	६ ०	"
	इतर सर्व प्रकारचे गुंद, गमरोजिन, व गुंदाचे अगर गमरोजिनचे केलेले पदार्थ, काउकुच (रबर) व गटापर्ची यांसुद्धां.	...	किंमतीप्रमाणें.	"
६०	कॅस, सर्व प्रकारचे, व कॅसांचे केलेले पदार्थ.	...	"	"
६१	ताग [हिम्प], मनीलाच्या तागासुद्धां, व त्याचे केलेले पदार्थ (चन्हाटें, दोर व सुतळ खेरीज कळून, ह्यांसाठीं नंबर ४२ पहा)	...	"	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
साधान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नावें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
			रु. आ.	
६२	इतर पदार्थ, तयार न केल्ले व तयार केल्ले— (पुढें चालू). चामडीं व कातडीं (कच्ची किंवा मीठ लावलेलीं चाम- डीं व कातडीं यांची जकात माफ आहे ती खेरीज करून)— चामडीं— वार्डर ... .. दर एकास. हसरांचीं ... .. कोडीस. गाईंचीं ... .. ” कातडीं, चर्मपट आणि व्हेलम, सोन्याचा वर्खे तयार करावयाचीं कातडीं व इतर सर्व प्रकारचीं चामडीं किंवा कातडीं ह्यांसुद्धां ... .. किंमतीप्रमाणें		३३ ० ७० ० ६० ०	दरशेंकडा पांच टक्के. ” ” ” ” ”
६३	शिगां ... .. शिगांचे केल्ले पदार्थ, इतर प्रकारें न सांगितलेले	... .	... .. किंमतीप्रमाणें.	... .. दरशेंकडा पांच टक्के.
६४	हत्यारें, संच, व सरंजाम व त्यांचे भाग— मोजण्याचीं, दंतसंबंधी, अर्क काढण्याचीं, वुडण्याचीं, चित्रें काढण्याचीं, विद्येसंबंधी, विज्ञेसंबंधी, विज्ञेच्या दिव्यांसंबंधी, गालवहानिक, माप घेण्याचीं, संगीत- संबंधी, दर्शनानुशासनशास्त्रसंबंधी, तत्वज्ञानसंबंधी, फोनोग्राफाचीं, फोटोग्राफाचीं (फोटोग्राफीसंबंधी सामानासुद्धां), शास्त्रसंबंधी, शास्त्रवैयकीचीं, सर्व्हे- संबंधी, तारायंत्रसंबंधी, टेलिफोनसंबंधी, टैपरैटर व इतर सर्व प्रकारचीं, रेल्वे कंपनीनें किंवा तिच्या हुकुमाअन्वये आयात केल्लीं तारायंत्र- संबंधी हत्यारें व संच यांची जकात माफ आहे ती खेरीज करून.	... .	... .. ”	... .. ”
६५	हस्तिदंत व हस्तिदंताच्या जिनसा— तयार न केल्ल्या— हत्तीच्या दादा ... .. हंड्रेडवेटास. हस्तिदंत (पोकळ भाग, मध्यभाग व अणीकडचे भाग खेरीज करून) प्रत्येक २० रतलांहून अधिक वजनाचा, आणि पोकळ भाग, मध्यभाग, व अणीकडचे भाग, प्रत्येक १० रत्तल व १० रतलांहून जास्त वजनाचा	... .	३५० ० ८०० ०	... .. ”

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले— (पुढें चालू).				
६५	हस्तिदंत व हस्तिदंताच्या जिनसा.—(पुढें चालू). हस्तिदंत (पोकळ भाग, मध्यभाग, व अणीकडचे भाग खेरीज करून) प्रत्येक १० रतलांहून कमी नाहीं व २० रतलांहून अधिक नाहीं असा, आणि पोकळ भाग, मध्यभाग, व अणीकडचे भाग, प्रत्येक १० रतलांहून कमी वजनाचा	हॅड्रेडवेटास.	६८०	०	दरशेंकडा पांच टक्के.
	हस्तिदंत (पोकळ भाग, मध्यभाग, व अणीकडचे भाग खेरीज करून) प्रत्येक १० रतलांहून कमी वजनाचा.	"	५२५	०	"
	दर्यातील जनावरांचे दांत ज्यांस महीदंत ह्मणतात ते, प्रत्येक ४ रतलांहून कमी वजनाचा नाहीं असा.	"	२००	०	"
	दर्यातील जनावरांचे दांत ज्यांस महीदंत ह्मणतात ते, प्रत्येक ३ रतलांहून कमी नाहीं व ४ रतलांहून कमी अशा वजनाचा	"	१८५	०	"
	दर्यातील जनावरांचे दांत ज्यांस महीदंत ह्मणतात ते, प्रत्येक ३ रतलांहून कमी वजनाचा	"	१३५	०	"
	इतर सर्व प्रकारचे, तयार केलेले व तयार न केलेले.	...	किंमतीप्रमाणें.		"
६६	जेट [कार], याचे केलेले पदार्थ	...	"		"
६७	जडावाचे दागिने व जवाहीर, सोन्याचा व चांदीचा पत्रा व त्यांपासून तयार केलेल्या इतर जिनसा यांसुद्धां— चांदीचें सामान, साधें ... } युरोपचें खेरीज क- ,, ल्यापीव किंवा नकशीचें. } रून इतर. {	तोळ्यास.	१	०	"
	इतर सर्व प्रकार, न जडविलेले जवाहीर व मोल्यें यांची जकात माफ आहे ती खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें.		"
६८	जूट, कच्चा	...	...		माफ.
	जूटचे केलेले पदार्थ, आडजुनी किंवा उपयोग केलेली गोंणपाटाची पोती यांस जकात माफ आहे ती खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांच टक्के.
६९	लाख, सर्व प्रकारची, व लोखेचे केलेले पदार्थ	...	"		"
७०	कमावलेले कातडे व कमावलेल्या कातड्याचे केलेले पदार्थ, बूट व शू, हार्नास व खोगीर सामान यांसुद्धां...	...	"		"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचो नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू).				
७१	खत, सर्व प्रकारचें, जनावरांच्या हाडांसुद्धा ...	...	...	...	माफ.
७२	मरीचें व आरमारी सामान, इतर रितीन न सांगितलेले ...	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांच टक्के.
७३	भागकाऱ्या, सर्व प्रकारच्या ...	...	”		”
७४	हांतऱ्या व चटया— जमिनीवर हांतरावयाच्या, चिनाई व सिंगापुरी, सर्व प्रकारच्या ...	शंभरांस.	६०	०	”
	इतर सर्व प्रकारच्या, काथ्याच्या हांतऱ्या खेरीज करून (ह्यांसाठी नंबर ४० पाहा) ...	...	किंमतीप्रमाणें.		”
७५	अभ्रक व टारक, व त्यांपासून केलेले पदार्थ ...	...	”		”
७६	खनिज पदार्थ, इतर प्रकारें न सांगितलेले ...	...	”		”
७७	मॉडेल [नमुने], सर्व प्रकारचे ...	...	”		”
७८	पोल्डर्स [सांचे करणाऱ्या लोकांस लागणारे] इत्यादीं व रेती... ..	...	”		”
७९	पेंड, तसाच कोंडा, वैरण व सर्व प्रकारचे गुरांचे खाण्याचे पदार्थ ...	...	...		माफ.
८०	आहलकाथ व झोभरकाथ, लिंकस्टा, लिनोलियम व ताडपत्री यांसुद्धा ...	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांच टक्के.
८१	रंग, चिनाऱ्याचें सामान, व कमावलेल्या कातड्यांस, लांकडास व धातूस लावण्यासाठी कांपोक्षिशनें [वनावलेले रंग]— गेरू, युरोपचा खेरीज करून इतर, सर्व रंगांचा ...	हेंड्रेडवेटास.	१	<	”
	रंग, कांपोक्षिशन ...	”	६५	०	”
	” पेटेंट डायर ...	”	१०	०	”
	प्रशियन ब्ल्यू [अस्मानी रंग], चिनाई ...	रतलास.	०	<	”
	” ” ” युरोपचा	”	१	०	”
	शेंदूर ...	हेंड्रेडवेटास.	१४	०	”
	टांपेटिन... ..	इंपीरियल ग्या- लनास.	२	०	”
	जंगाल... ..	हेंड्रेडवेटास.	७०	०	”

परिशिष्ट ४ थें—(भायात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	इतर पदार्थ तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू.)		रु. आ.	
८१	रंग, चिनाऱ्याचें भाजान, व कमावलेल्या कातड्यांस; लांकडास व धातूस लावण्यासाठीं कांपोक्षिशनें [वनावलेले रंग]—(पुढें चालू).			
	हिंगूल, कनतानचा	१० पुड्यांचे पेटीस.	९९ ०	दरशेंकडापांचटक.
	सफेता	हंड्रेडवेटास.	१६ ०	
	व्हाइट शिक	”	२९ ०	
	इतर सर्व प्रकार, सरस व पट्टी [लांबी] यांसुद्धां.	...	किंमतीप्रमाणें.	”
८२	कागद, पेस्टबोर्ड, मिलबोर्ड व कार्डबोर्ड, सर्व प्रकारचे, आंखलेले किंवा छापलेले नमुने व हिशो- वाचीं आणि लिहावयाचीं बुकें, लेबलें, जादिराती, शीट किंवा कार्ड आल्मनाक [पंचांगें] व क्यालेंडर [पंचांगें], रिगिस्टमससंबंधी, ईस्टरसंबंधी व इतर कार्डें (यांत कार्डांचीं केलेलीं बुकें येतात), यांसुद्धां; तसेंच प्याक करण्यासाठीं रडी कागद व जुनीं वर्तमानपत्रें यांसुद्धां	...	”	”
	” कागदाच व पापियर्माशेचे केलेले पदार्थ ...	...	”	”
८३	सुगंधी पदार्थ—			
	गौळा, सोललेला व न सोललेला	हंड्रेडवेटास.	३९ ०	”
	कापुरकचरी	”	९ ८	”
	पटचौळींचीं पानें	”	९ ८	”
	गुलाबाचीं फुलें, सुकीं	”	१६ ०	”
	गुल्लबपाणी	इंपीरियल ग्यालनास.	२ ०	”
	इतर सर्व प्रकारचे, सुगंधी स्फिरिट (ह्यासाठीं परि- शिष्ट ३ पाहा) खेरीज करून	...	किंमतीप्रमाणें.	”
८४	नळ्या व इतर साधनें, तंबाकू व इतर मादक पदार्थ ओढण्यांत आंयांचा उपयोग करतात तीं	...	”	”
८५	पिच, टार व डामर—			
	विष्युमेन	...	”	”
	डामर	हंड्रेडवेटास.	९ ८	”

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांची नांवे.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले— (पुढें चालू).				
८९	पिच, टार व डामर—(पुढें चालू).				
	पिच, अमेरिकेचा व युरोपचा... ..	हंड्रेडवेटास.	७	०	दरशेंकडा पांचटके.
	„ कोल	„	२	८	„
	टार, अमेरिकेचा व युरोपचा	„	६	०	„
	„ कोल	„	३	०	„
	„ खनिज	...			किमतीप्रमाणें.
८६	वनस्पति व कंद, ओले, व तसेंच मुकलेले वनस्पति- संग्रहालयासाठी	...			माफ.
८७	प्लास्टर ऑफ पारिस, व प्लास्टर ऑफ पारिसच केलेले पदार्थ, इतर प्रकारें न सांगितलेले	...			किंमतीप्रमाणें. दर शेंकडापांच टके.
८८	प्लुंबेगो व प्लुंबेगोचे केलेले पदार्थ	...			„
८९	जवाहीर व भोत्थें, न जडविलेलीं	...			माफ.
९०	पल्प, लांकडाचा, तणसाचा, चिंध्यांचा, कागदाचा व इतर पदार्थांचा	...			„
९१	खिलेछापाचें व शिळाछापाचें सामान, हणजे, प्रेसी, टैप, शार्ई, पितळेचे रूल, कंपोज करण्याच्या स्टिक, चेसी, इंपोक्षिंग टेबलें, व छापण्याच्या शिळा, परंतु यांत कागद येत नाहींत	...			„
९२	चिंध्या	...			„
९३	रेलवेचें सामान, कायम सडक व गाड्या यांसाठी, हणजे, पुलांसाठीं सिलिंडर, गर्डर व इतर सा- मान, रेली, स्लीपर, वेरिंग व फिशोप्टी, फिशबो- ल्ट, चेअर [खुर्च्या], सैक [खिळी], क्रॉसिंगें, स्ली- पर फासनिंगें, स्विची, कड्या वगैरे जोडसामान, ब्रेक जीयर [सरंजाम], कार्बिगें [जोड] व कमानी, सिग्नली, टर्न-टेबलें, वेत्रिज, एन्जिनें, टेंडरें, डवे, वागनी, ट्रान्स्फॉर्मर, ट्रॉली, ट्रक आणि त्यांचे अंगभूत भाग; तसेंच क्रेनी व वाटर क्रेनी आणि कुंपणासाठीं खांब, तार व इतर सामान, रेलवे कंपनीनें किंवा तिच्या हुकुमाअन्वये आयात केले असेल तेव्हां तें:	...			„

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).

सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.		जकात.
			रु.	आ.	
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू).				
	शिंप्या व कवड्या—(पुढें चालू).				
	कचकडा	रतलास.	१०	०	दरशेंकडा पांच टक्के.
	कांसवाचें नख	"	४	०	"
	इतर सर्व प्रकारच्या, शिंप्यांचे केलेले जे पदार्थ इतर प्रकारें सांगितलेले नाहींत त्यांसुद्धां	...	किंमतीप्रमाणें.		१०
९६	तारवें व इतर जहाजें, देशांतल्या व बंदरांतल्या नौकागमनासाठीं, आगबोटी, वाफेच्या लहान बोटी, होड्या, व मचवे यांसुद्धा, हीं अखंड आयात केलेलीं असोत किंवा निरनिराळे भाग करून आयात केलेलीं असोत.	...	...	...	माफ.
९७	रेशीम व रेशमाचे केलेले जिनस—				
	चिकन भरण्याचें [क्राँस]	रतलास.	७	<	दरशेंकडा पांच टक्के.
	पीस गुडस	...	किंमतीप्रमाणें.		"
	कच्चे रेशीम—				
	चाहरम, कोचीन चायनाचें, व पिवळें शांघाई... ..	रतलास.	४	<	"
	माथौचें	"	३	४	"
	चिनाई, इतर जातीचें	"	६	<	"
	वेस्ट व कचरां	"	१	४	"
	पंजमचें	"	२	०	११
	हराणां	"	९	०	१३
	सयामचें	"	३	०	१५
	टासर अगर इतर जंगली किड्यांपासून उत्पन्न झालेलें	"	४	०	"
	शिवण्याचा दौरा, चिनाई	"	९	०	"
	इतर सर्व प्रकारचें, ककून [कोसला] सुद्धां.	...	किंमतीप्रमाणें.		"
९८	सायडिंग, कापूस, कागद किंवा इतर कोणताहि पदार्थ यांसाठीं	...	"	"	"
९९	साबण	...	"	"	"
१००	पदार्थविज्ञानशास्त्रसंबंधी नमुने, प्राचीन नाणीं व पदकें यांसुद्धां	...	...	...	माफ.
१०१	स्पंज व स्पंजीय	...	किंमतीप्रमाणें.		दरशेंकडा पांच टक्के.

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(पुढें चालू).
सामान्य जकात—(पुढें चालू).

नंबर.	पदार्थांचीं नांवां.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले.— (पुढें चालू).		रु. आ.	
१०२	स्टार्च [खळ]	....	किंमतीप्रमाणें.	दरशेंकडा पांच टक्के.
१०३	स्टेशनरी, कागद शिवाय करून (कागदांवडल नंबर ८२ पाहा.)	....	"	"
१०४	दगड व संगमरवरी दगड, व दगडाचे आणि संगम- रवरी दगडाचे केलेले पदार्थ	....	"	"
१०५	गवताचें विणकाम, व गवताचे केलेले पदार्थ, इतर प्रकारें सांगितलेले नाहीत असे... ..	....	"	"
१०६	चरबी व ग्रीस [ऑगण], स्टोरेनसुद्धा ...	हेंड्रेडेवेटास.	२० ०	"
१०७	चहाच्या पेट्या, धातूच्या अगर लांकडाच्या, अखंड आयात केलेल्या असोत किंवा भाग करून आयात केलेल्या असोत; मात्र इतकेंच की चहा जथावंद नेण्या [ट्रान्स्पोर्ट करण्या] साठी तो भरण्याकरितां त्या आयात केल्या आहेत अशी कस्टमच्या कलेक्टराची खात्री झाली पाहिजे	....	....	माफ.
१०८	विणलेलें कापड, इतर प्रकारें न सांगितलेलें ...	....	किंमतीप्रमाणें.	दरशेंकडा पांच टक्के.
१०९	शृंगाराचें सामान, [टॉयलेट रेकिसिट], इतर प्रकारें न सांगितलेलें	....	"	"
११०	खेळणीं, खेळण्याच्या वुकांसुद्धां, व सर्व प्रकारचे खेळ खेळण्यास जरूर असणारें सामान	....	"	"
१११	छत्र्या, स्त्रियांच्या छत्र्या व उन्हाच्या छत्र्या, सर्व प्रकारच्या	....	"	"
११२	व्हॉकनैट व एवोनैट, यांचे केलेले पदार्थ, इतर प्रकारें न सांगितलेले	....	"	"
११३	हानांन धरण्याच्या काठ्या, व छत्र्यांच्या, स्त्रियांच्या छत्र्यांच्या व उन्हाच्या छत्र्यांच्या काठ्या, सर्व प्रकार- च्या, शेवी वसविलेल्या व शेवी न वसविलेल्या, गाड्यांचे, स्वारीचें जनावर हाकण्याचे व इतर चाबूक, व मासळी मारण्याचे गळ	....	"	"
११४	मेण, व मेणाच्या केलेल्या जिनसा, मेणवत्या खेरीज करून (द्यांवदल नंबर ३१ पहा)	....	"	"
११५	लांकूड व इमारती लांकूड (सर्पणास जकात माफ आहे तें खेरीज करून), व लांकडाच्या केलेल्या जिनसा, इतर प्रकारें सांगितल्या नाहीत अशा.	....	"	"

परिशिष्ट ४ थें—(आयात मालाचें तारीफ)—(समाप्त).

सामान्य जकात—(समाप्त).

नंबर.	पदार्थाचीं नांवें.	प्रत्येक	तारीफ-किंमत.	जकात.
	इतर पदार्थ, तयार न केलेले व तयार केलेले— (समाप्त).			
११६	लॉकर [ब्ल], कच्ची, ... लॉकराचे केलेले पदार्थ, बुरणुससुद्धां...	... .	... .. किंमतीप्रमाणें.	माफ. दरशेंकडापांच टक्के.
११७	इतर सर्व पदार्थ, तयार केलेले किंवा तयार न केलेले, या परिशिष्टांत सांगितलेले नाहींत असे	... ..	”	”

परिशिष्ट ५ वें.

(निर्गत मालाचें तारीफ).

पदार्थाचें नांव.	जकातीचा दर.
तांदूळ अगार भात, तांदुळांच्या पिठासुद्धां, परंतु भाताचें तूस व तांदुळांचा कोंडा यांची जकात माफ आहे ती खेरीज करून.	८२ $\frac{३}{४}$ रत्तल अवाडुपाइज वजनाच्या दर इंडियन मणास तीन आणे.

(True translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांचा खालील भाकट आलीजनाव गव्हर्नर जनरल ह्यांनी तारीख ३ माहे फेब्रुवारी सन १८९६ रोजी मंजूर केला, तो लोकांस जाहीर होण्यासाठी ह्यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट २ रा.

सन १८९६ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबद्धा भाकट.

अनुक्रमणिका.

प्रथमार्भोले ठराव.

कलमें.

१. सरनामा, व्याप्ति व सुरवात.
२. रद्द करण्याबाबद.
३. व्याख्या.
४. ताव्यांतील अमलदारांनी कस्टम्सचे अमलदारांची कामें करण्याबाबद.

भाग १.

एकसैद्ध.

मुख्य भाकट लागू करण्याबाबद.

१. ह्या भागास मुख्य आक्ट लागू करतेवेळीं त्या आक्टांत करावयाचे फेरफार.

जकात.

कलमें.

६. ब्रिटिश हिंदुस्थानांतल्या गिरण्यांमध्ये बनवलेल्या कापसाच्या मालावर जकात घसविण्याबाबद.
७. अशा मालाच्या तारिफ-किंमती ठरविण्याचा गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस अधिकार.
८. गिरणींच्या मालकांनी बनवलेल्या मालाचें माही पत्रक देण्याबाबद.
९. जकात आकारण्याबाबद आणि ती भरण्याच्या नोटीशीबाबद.
१०. मुख्य आक्टाची विवक्षित कलमें ह्या आक्टा-अन्वये जकात आकारण्याच्या व वसूल

कलमें.

करण्याच्या कार्मी लागू करण्याबाबद.

११. न भरलेली जकात वसूल करण्याबाबद.

माल वखारिंत भरून ठेवणें.

१२. माल भरून ठेवण्यासाठी वखारिस परवाने देण्याबाबद आणि त्यांबद्दल फी घेण्याबाबद.

१३. माल वखारिंत भरून ठेवण्याच्या परवानगीबाबद.

१४. ह्या रीतीनें भरून ठेविलेल्या मालास मुख्य आकटाच्या ११ व्या वावातले ठराव लागू होण्याबाबद.

१५. ह्या रीतीनें भरून ठेविलेल्या मालावर जकात न आकारण्याबाबद.

तपासणी.

१६. गिरण्या तपासण्यास व कागदपत्रांच्या व हिशो- वाच्या नकला घेण्यास कलेक्टरास अधिकार.

१७. मिळविलेली माहिती सन १८८९ चा १५ वा आक्ट ह्याच्या अर्थान्वये सरकारी गुप्त गोष्ट समजावी.

निर्गत करणें व झाड्याक.

१८. जकातीस पात्र असलेला माल पारक्या बंदरास निर्गत करणें असेल तेन्हां सर्टिफिकेट देण्या- बाबद.

१९. सर्टिफिकेट दिलें ह्मणजे मालावर जकात माफ करणें.

२०. पारक्या बंदरास निर्गत केलेल्या मालाबद्दल दिले- ली जकात परत देण्याबाबद.

२१. अशी जकात केव्हां परत द्यावी त्याबाबद.

२२. विवक्षित बंदरास निर्गत केलेल्या मालाच्या बाव- तींत जकात परत देण्याची मनाई करण्याचा अधिकार.

२३. विवक्षित बाबतींत जकात परत न देण्याबाबद.

२४. मुख्य आकटाची कलमें ५१ व ५२ हीं ह्या आकटाखालील दाव्यांस लागू करण्याबाद.

अपराध व शिक्षा.

२५. अपराधांबद्दल शिक्षा.

कलमें.

२६. कोणत्या माजिस्ट्रेटांस हुकुमत वाहे त्याबाबद.

२७. मुख्य आकटाचें कलमें १६८ वें, ह्या आकटा- अन्वये सरकारदाखल केल्याच्या प्रकरणांस लागू करणें.

किरकोळ.

२८. विवक्षित माल वनविण्यांत येत असतांना गिरण्यांच्या मालकांनीं नमुने घेण्याबाबद आणि ते तपास- णीसाठीं मिळण्याबाबद.

२९. कलेक्टरास नमुने घेण्याचा अधिकार.

३०. गिरण्यांच्या मालकांनीं कागदपत्र व हिशोब ठेविले पाहिजेत.

३१. यंत्रांनें कांतलेल्या सुताबद्दल मुदती मुदतीचीं पत्रकें गिरण्यांच्या मालकांनीं रजू केलीं पाहिजेत.

३२. मुख्य आकटाच्या कित्येक कलमांतील ठराव ह्या आकटाअन्वये चालू केलेल्या कामास लागू करण्याबाबद.

३३. ह्या आकटाखालील हुकूम रद्द करण्यास किंवा त्यांत फेरफार करण्यास स्थानिक सरकारास अधिकार.

३४. मुख्य आकटांतील विवक्षित ठराव ह्या आकटांत दाखल करण्याबाबद.

३५. सन १८९४ च्या ८ व्या आकटाचें १० वें कलम ह्या आकटाखालील जकातीस लागू कर- ण्याबाबद.

३६. गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांस कानू करण्याचा अधिकार.

भाग २.

देशांतील कस्टम्सची जकात.

३७. पारक्या मुलुकांतून ब्रिटिश हिंदुस्थानांत येणाऱ्या कापसाच्या मालावर जकात घेण्याबाबद.

३८. मुख्य आकटाचे झाड्याक संबंधाचे ठराव, ह्या भागाअन्वये कर आकारलेल्या मालास लागू करण्याबाबद.

कलमें.

भाग ३.**हंगामी ठराव.**

३९. गिरण्यांतलें जें सूत तारीख २३ जानेवारी १८९६ च्या आधीं बनवलेलें असेल, खरेदी केलेलें असेल अगर आयात केलेलें असेल त्या सुतावद्दल ड्राव्याक.

कलमें.

४०. कलम ३९ अन्वये ड्राव्याक मागण्याची रीत.
 ४१. तयार असलेल्या मालावद्दल ठराव.
 ४२. सन १८९४ चा आक्ट १७ वा कलम ७ ह्या खालील पत्रक सन १८९६ च्या फेब्रुवारी महिन्यांत रूजू केले पाहिजे, परंतु तारीख २३ जानेवारी १८९६ रोजी अगर त्यानंतर बनविलेल्या सुतावर जकात पडणार नाही.

**कापसाच्या मालावर विवक्षित जकात वसवून ती वसूल करण्याचा ठराव करण्याकरितां
 भाक्ट.**

ज्याअर्थी सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबदचा भाक्ट रद्द करणें, आणि कापसाच्या मालावर विवक्षित जकात वसविणें इष्ट आहे, त्याअर्थी यावरून खाली लिहिल्याप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे:—

प्रथमांर्भांचे ठराव.

१. (१) ह्या भाक्टास सन १८९६ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबदचा भाक्ट असें हणावें ; सरनामा, व्याप्ति व सुरवात.

(२) तो सगळ्या ब्रिटिश हिंदुस्थानास लागू आहे ; आणि

(३) तो एकदम अमलांत येईल.

२. (१) सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबदचा भाक्ट ह्यावरून रद्द केला आहे. रद्द करण्याबाबत.

(२) परंतु त्या भाक्टाच्या १७ तागाईत २४ ह्या कलमांमध्ये ड्राव्याकसंबंधी जे ठराव आहेत, ते सर्व त्या कलमांअन्वये दिलेल्या जकातीच्या सर्व रकमांच्या बाबतींत अमलांत आहेत असें समजलें पाहिजे, आणि त्या भाक्टाअन्वये वसूल करण्यास पात्र असलेल्या सर्व रकमा, प्राप्त झालेल्या सर्व जबाबदाऱ्या, नेमलेले अगर अधिकार दिलेले सर्व अमलदार, परवाने दिलेल्या सर्व वखारी आणि केलेले सर्व कानू व हुकुम, अनुक्रमें, शक्य असेल तेथवर, ह्या भाक्टाअन्वये वसूल करण्यास पात्र आहेत, प्राप्त झालेल्या आहेत, नेमलेले आहेत अगर अधिकार दिलेले आहेत, परवाने दिलेल्या आहेत व केलेले आहेत असें समजावें.

३. ह्या भाक्टांत, विषय किंवा पूर्वापर संबंध ह्यावरून बाध येत नसेल तर,—

व्याख्या.

(१) "मुख्य भाक्ट" ह्याचा अर्थ, "सन १८७८ चा जलमार्गाचे क्रस्टमसचा भाक्ट" असा आहे ;

(२) "कस्टम्सचा मुख्य अधिकारी" ह्याचा अर्थ, मद्रास इलाख्यांत आणि बंगालचे लेफ्टेनंट गव्हर्नर, वायव्य प्रांतांचे लेफ्टेनंट गव्हर्नर व अयोध्येचे चीफ कमिशनर ह्यांच्या प्रत्येकाच्या अमलांतील मुलुकांत, बोर्डे आफ् रेव्हिन्यू, सिध शिवाय करून बाकीच्या मुंबई इलाख्यांत कस्टम्सचा कमिशनर, सिधमध्ये सिधचा कमिशनर, पंजाबांत व ब्रह्मदेशांत फिनान्शियल कमिशनर, आणि इतर ठिकाणी स्थानिक सरकार किंवा ज्या अमलदारास ते स्थानिक सरकार सरकारी गजेटांत जाहिरनामा देऊन ह्या वावर्तीत त्याच्या नांवाने किंवा हुद्याच्या संबंधाने नेमील, तो अमलदार, असा आहे ;

(३) "कलेक्टर" ह्याचा अर्थ,

(अ) कलकत्ता, मुंबई, मद्रास, रंगून व कराची येथें, कस्टम्सचा कलेक्टर, असा आहे, आणि

(ब) इतर कोणत्याही जागी, जिल्ह्याचा कलेक्टर किंवा डेप्युटी कमिशनर, अगर स्थानिक सरकार ह्या वावर्तीत ज्या इतर अमलदारास नेमील, तो अमलदार, असा आहे; आणि त्यांत,

(क) ह्या भाकटाखालील कलेक्टरांचीं सर्व किंवा कोणतीही कामें करण्यासाठीं स्थानिक सरकारानें त्या त्या वेळासाठीं योग्य रीतीनें अधिकार दिलेल्या प्रत्येक अमलदाराचा समावेश होतो;

(४) "कापसाचें सूत" अगर "सूत" ह्याचा अर्थ, सर्वांशीं किंवा अंशतः कापसाच्या तंतूंचें बनलेलें सूत, असा आहे;

(५) "कापसाचा माल" अगर "माल" ह्यांत, जें जें कापड व (सूत व दोरा शिवाय करून) इतर वस्तु सर्वांशीं किंवा अंशतः कापसाच्या सुतापासून विणून अगर गुंतवून [निटिंग] अगर इतर रीतीनें बनविलेले असेल त्याचा समावेश होतो ;

(६) "गिरणी" ह्याचा अर्थ, ज्या कोणत्याही इमारतींत किंवा जागेंत, हस्त-श्रमाशिवाय इतर कोणत्याही प्रकारें चालविलेल्या यंत्रांच्या योगानें कापसाचा माल विणण्यांत, गुंतवण्यांत अगर इतर रीतीनें बनवण्यांत येतो ती इमारत किंवा जागा असा आहे; आणि त्यांत अशा इमारतीच्या अगर जागेच्या प्रत्येक भागाचा समावेश होतो ;

(७) "वखार" ह्याचा अर्थ, ह्या भाकटाअन्वये माल सांठवून ठेवण्यासाठीं परवाना दिलेली जागा, असा आहे ; आणि त्यांत मुख्य आकटाच्या १५ व्या किंवा १६ व्या कलमाअन्वये अगर सन १८८७ चा खुपकीवरील बांडेड वखारिंवावद आक्ट ह्याच्या २ व्या कलमाअन्वये योग्य रीतीनें नेमिलेल्या प्रत्येक सरकारी वखारीचा किंवा योग्य रीतीनें परवाना दिलेल्या प्रत्येक खासगी वखारीचा समावेश होतो ;

(८) "कस्टम्सचें बंदर", "पारकें बंदर", "तारुं", व "मास्तर" ह्यांतल्या ज्या ज्या शब्दाचा मुख्य भाकटांत जो जो अर्थ ठरविला आहे, तो तो अर्थ त्या त्या शब्दास ह्या भाकटांत आहे.

ताब्यांतल अमलदारांनीं कस्टम्सचे अमलदारांनीं कामें करण्यावावद.

४. कलेक्टराच्या ताब्यांतील अमलदारांनीं, ह्या भाकटाच्या कारणांसाठीं स्थानिक सरकार सदहूंप्रमाणें इतर रीतीनें फर्मावील ते प्रसंग शिवायकरून अन्य प्रसंगीं, मुख्य भाकटाअन्वये कस्टम्सच्या अमलदारांकडे सोंपविलेलीं कामें केली पाहिजेत व त्यांस दिलेले अधिकार चालविले पाहिजेत.

भाग १.

एकसैझ.

मुख्य आक्ट लागू करण्याबाबद.

१. मुख्य आक्ट अगर त्याचें कोणतेंही विवक्षित कलम अगर कलमें ह्या भागास लागू करतेवेळीं, त्यांत खालील फेरफार केले पाहिजेत; ते येणेंप्रमाणें :—

ह्या भागास मुख्य आक्ट लागू करतेवेळीं त्या आक्टांत करावयाचे फेरफार.

- (अ) “मालाचा मालक” ह्यांत, कोणत्याही गिरणीच्या न्यानेजिंग एजंटाचा अगर इतर मुख्य अमलदाराचा समावेश होतो, असें समजावें;
- (ब) “एन्ट्रीचें विल” अगर “शिपिंग विल” ह्या शब्दांच्या ऐवजी “ह्या आक्टाप्रमाणें वावयाचें पत्रक” हे शब्द दाखल करावे;
- (क) वखारीसंबंधानें अथवा वखारींत माल भरून ठेवणें ह्यासंबंधानें जें काहीं सागण्यांत आलें आहे, तें सर्व, ह्यांत वर व्याख्या केलेल्या प्रकारच्या “वखारी” च्या संबंधानें सांगितलें आहे असें समजावें.

जकात.

६. ब्रिटिश हिंदुस्थानांतील प्रत्येक गिरणींत, त्या गिरणींत बनवलेल्या सगळ्या कापसाच्या मालावर, त्या मालाच्या किंमतीवर दर शेंकडा ३३ प्रमाणें जकात वसवून वसूल करण्यांत येईल.

ब्रिटिश हिंदुस्थानांतल्या गिरण्यांमध्ये बनवलेल्या कापसाच्या मालावर जकात वसविण्याबाबद.

खुलासा.—माल गिरणीच्या जागेंतून बाहेर पाठविला ह्मणजे तो ह्या आक्टाच्या अर्थाप्रमाणें बनवला आहे असें समजावें; परंतु ज्या गिरणींत माल पीस गुडस दाखल (लांबीवर विकण्यांत येतो त्या मालादाखल) तयार करून न विकतां मुख्यबेंकरून अगर पुष्कळ अंशी इतर रीतीनें तयार करून विकण्यांत येतो, त्या गिरणीच्या बाबतींत गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल असें ठरविण्यास मुखत्यार आहेत की तो माल त्या गिरणीच्या विणण्याच्या एका अगर अनेक खात्यांतून बाहेर पाठविण्यांत आला ह्मणजे तो बनवण्यांत आला असें समजावें.

७. (१) गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस, वेळोवेळीं, इंडिया गव्हर्नमेंट जाहिरनामा देऊन, सदर जकात वेण्याच्या कारणांसाठीं, सदरी सांगितलेल्या सगळ्या मालाच्या किंवा त्यांपैकी कोणत्याही विवक्षित प्रकारच्या किंवा प्रकारांच्या मालाच्या तारिफ-किंमती ठरविण्याचा व त्या त्या वेळीं अमलांत असलेल्या तारिफ-किंमतींत फेरफार करण्याचा अधिकार आहे.

अशा मालाच्या तारिफ-किंमती ठरविण्याचा गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस अधिकार.

(२) सदर प्रकारची तारिफ-किंमत ज्या मालास लागू असेल त्या मालाची ती किंमत ह्या आक्टाच्या कारणांसाठीं “खरी किंमत” होय असें समजावें; परंतु सदरील प्रसंग शिवायकरून इतर प्रसंगां, ह्या आक्टाअन्वये सगळ्या मालाचा आकार त्याच्या खऱ्या किंमतीप्रमाणें ठरविला पाहिजे.

(३) ह्या आक्टाच्या कारणांसाठीं, खरी किंमत ह्याचा अर्थ,

- (अ) सदर मालाच्या जातीचा व प्रतीचा माल त्याच्या बनवण्याच्या जागी आणि वेळीं ज्या घाऊक रोख किंमतीस विकण्यांत येतो अगर विकतां येतो, त्या किंमतीतून, तो माल बनविल्याबद्दल पडणाऱ्या जकातीच्या रकमेशिवाय इतर कोणतीही रकम वाद अगर कमी न करितां वर्तवळा वाद करून जी रकम बाकी राहिल ती रकम, असा समजावा;

(ब) अशा किंमत नक्की ठरवतां येत नसेल त्या प्रसंगी, सदरहू प्रकारच्या मालाच्या जातीचा अगर प्रतीचा जो माल अशा जागी ज्या किंमतीस स्वाधीन करितां येत असेल, त्या किंमतीतून सदरी सांगितल्या प्रकारची (जकातीची) रकम शिवाय करून इतर कोणतीही रकम वाद अगर कमी न करितां जी रकम बाकी राहिल ती रकम, असा समजावा.

गिरणीच्या मालकांनी वनवलेल्या मालांचें माही पत्रक देण्याबाबद.

८. (१) प्रत्येक गिरणीच्या मालकांचें, प्रत्येक महिन्यास, आपल्या गिरणींत मागील महिन्यामध्ये वनवलेल्या सगळ्या कापसाच्या मालाचें एक पत्रक तयार करून किंवा करवून तें कलेक्टराकडे दिलें पाहिजे अगर देविल्लें पाहिजे, आणि त्या पत्रकांतील मजकूर खरा असल्याबाबदचा इकरार त्या पत्रकाच्या शेवटीं करून त्याखालीं आपली सही केली पाहिजे.

(२) ह्या भाकटाखालील कानूंमध्ये अन्यरीतीनें फर्माविण्यांत येतील ते प्रसंग खेरीज करून इतर प्रसंगी, अशा प्रत्येक पत्रकांत, तें पत्रक ज्या मुदतीबद्दलचें असेल, त्या मुदतींत दरेक जातीचा किंती माल वनाविण्यांत आला तें आणि अशा मालाची खरी किंमत किती आहे तें, लिहिल्लें असलें पाहिजे.

(३) अशा प्रत्येक पत्रकांत, ह्या भाकटाखालील कोणत्याही कानूंअन्वये ठरविण्यांत येईल ती जास्त माहिती असून तें पत्रक तशा कानूंअन्वये ठरविण्यांत येईल त्या नमुन्यावरहुकुम असलें पाहिजे आणि त्याचप्रमाणें, पत्रकाच्या खरेपणाची खात्री करण्याबाबद व इतर कांहीं वावर्तीबाबद त्या कानूंंत ठरविण्यांत येतील त्या अटींस तें पात्र असलें पाहिजे.

(४) असें दरेक पत्रक, तें ज्या मुदतीबद्दलचें असेल त्या मुदतीनंतरच्या काम करण्याच्या तीन दिवसांच्या आंत व फार झालें तर सात दिवसांच्या आंत कलेक्टराच्या स्वाधीन केलें पाहिजे अगर त्याच्या पत्त्यावर टपालांतून पाठविलें पाहिजे; आणि ह्या पत्रकांपैकीं पहिलें पत्रक फेब्रुवारी १८९६ ह्या महिन्याबद्दल तयार करून त्यांत ह्या भाकटाच्या सुरुवातीपासून वनाविण्यांत आलेल्या सगळ्या मालाचा समावेश केला पाहिजे.

खुलासा.—ह्या पोटकलमांत “काम करण्याचा दिवस” ह्याचा अर्थ, सन १८८१ चा बेचनी दस्तऐवजांबाबद भाकट, ह्याच्या २५ व्या कलमांत व्याख्या केलेला सार्वजनिक सणाचा दिवस शिवायकरून इतर दिवस असा आहे.

जकात आकारण्याबाबद आणि ती भरण्याच्या नोटिशीबाबद.

९. (१) सदरहू पत्रक ज्या मुदतीबद्दल असेल, त्या मुदतीसाठीं कांहीं जकात घेण्याजोगी असली तर त्या कलेक्टरानें ती आकारिली पाहिजे, आणि तिची रकम ताबडतोब भरण्यांत आली नाहीं तर, ह्या भाकटाअन्वये केलेल्या कोणत्याही कानूंअन्वये ठरविण्यांत येईल त्या नमुन्यावरहुकुम एक नोटीस मालकावर बजाविली पाहिजे; त्या नोटिशींत, आकारलेली रकम नोटीस बजाविल्याच्या तारिखेपासून दाहा दिवसांच्या आंत भरली पाहिजे असें फर्माविल्लें असलें पाहिजे.

(२) पोट कलम (१) ह्याखालील नोटीस गिरणीच्या मालकावर बजावण्याची ती, तिची एक नकल त्या मालकास अथवा त्याच्या एजंटास त्याच्या नेहमींच्या काम करण्याच्या जागीं देऊन अथवा द्यावयास काढून, अगर असें करण्याची सोय नसेल तर, त्या नोटिशीची एक नकल त्या गिरणीच्या बाहेरील दरवाजापैकीं एका दरवाजावर लावून, बजावण्याचा अधिकार आहे.

मुख्य भाकटाचीं विवक्षित कलमें ह्या भाकटाअन्वये जकात आकारण्याच्या व वसूल करण्याच्या कामीं लागू करण्याबाबद.

१०. मुख्य भाकटांतलीं ३१ ते ३४ हीं चार कलमें, ३७ वें कलम, व ३९ ते ४१ हीं तीन कलमें, ह्या भाकटाअन्वये बसविलेलीं जकात आकारण्याच्या व वसूल करण्याच्या कामीं लागू आहेत.

मात्र असे ठरविलें आहे कीं, जो कोणताही माल ह्या आकटांत पुढें ठरविलेल्या रीतीनें वखारिंत सांठवून ठेविलेला नसेल, त्या मालास, सदरहू कलम २७ ह्यांत ठरविल्या-प्रमाणें पत्रक देतेवेळीं जो जकातीचा दर व जी तारिफ-किंमत अमलांत असेल तो दर व ती किंमत लागू न होतां, तो माल वनवण्यांत आला त्यावेळीं अमलांत असलेला दर व किंमत ही लागू होतील.

११. (१) ह्या आकटाअन्वये घावयाची कोणतीही जकात जर, ती भरण्यासाठीं सदरहू प्रकारच्या कोणत्याही नोटिर्शांत ठरविलेल्या मुदतीच्या आंत भरली नाहीं, तर, तिच्या वदल, क्लेक्टरास, त्याच्या नजरेस येईल त्याप्रमाणें, त्या न भरलेल्या रकमेच्या दुपटीहून जास्त नाहीं इतकी त्यांस वाजवी वाटेल ती कोणतीही रकम, वसूल करण्याचा अधिकार आहे.

न भरलेली जकात वसूल करण्याबाबद.

(२) पोटकलम (१) ह्याअन्वये वसूल करावयाच्या सर्व रकमा, सन १८८६ चा आक्ट २ रा, कलम ३०, पोट कलमें (१), (२) व (३), ह्यांत सांगितलेल्या रकमांच्या बाबतींत जी रीत त्या पोटकलमांत सांगितली आहे, त्या रीतीनें वसूल केल्या पाहिजेत.

वखारिंत माल भरून ठेवणें.

१२. (१) कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यास, वेळोवेळीं, कोणतीही खोली किंवा जागा, कापसाचा माल भरून ठेवण्याची वखार ह्मणून वापरण्यासाठीं परवाना देण्याचा अधिकार आहे; आणि ह्या आकटाच्या कारणांसाठीं, अशी दरेक जागा अगर खोली मुख्य आकटाअन्वये वखार होय असें, आणि तिच्याबद्दल त्या आकटाअन्वये योग्य रीतीनें लैसेन्स दिलेला आहे असें, समजलें पाहिजे.

माल भरून ठेवण्यासाठीं वखारिंत परवाने देण्याबाबद आणि त्यांबद्दल फी घेण्याबाबद.

(२) मुख्य आकटाअन्वये परवाना दिलेल्या खासगी वखारीच्यासंबंधानें त्या त्या वेळीं जी परवाना-फी व इतर रकमा घाव्या लागत असतील तशी फी व इतर रकमा सदरहू प्रकारच्या प्रत्येक वखारीच्यासंबंधानें दिल्या पाहिजेत;

मात्र असे ठरविलें आहे कीं, कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यास, कोणत्याही विवक्षित वखारीसंबंधाच्या सदरहू प्रकारच्या कोणत्याही फी अगर इतर रकमा पूर्णपणें अगर अंशतः माफ करण्याचा अधिकार आहे.

१३. (१) कोणत्याही गिरणीच्या मालकास, जो कोणताही माल कलम ६ अन्वये जकात दिली जाण्यास पात्र झालेला असून ज्या मालावर ९ व्या कलमाअन्वये जकात आकारलेली नसेल, तो माल एकाद्या वखारिंत भरून ठेवण्याच्या परवानगीसाठीं अर्ज करण्याचा अखत्यार आहे.

माल वखारिंत भरून ठेवण्या-च्या परवानगीबाबद.

(२) अशी अर्ज लेखी असून तिजवर अर्जदाराची सही असली पाहिजे, आणि ती कस्टम्सच्या मुख्य अधिकाऱ्यानें ठरविलेल्या नमुन्याप्रमाणें असली पाहिजे.

१४. कलम १३ अन्वये ज्या मालाच्या संबंधानें अर्ज करण्यांत आलेली असेल त्या मालाच्या जातीच्या आयात केलेल्या मालास मुख्य आकटाच्या ११ व्या बाबीचे सर्व ठराव ज्या मानानें लागू असतील त्या मानानें ते सर्व ठराव त्या सगळ्या मालास लागू होतील.

ह्या रीतीनें भरून ठेविलेल्या मालास मुख्य आकटाच्या ११ व्या बाबीतले ठराव लागू होण्या-बाबद.

१५. जेव्हां कोणताही माल वखारिंत भरून ठेवण्यांत येईल तेव्हां, त्या मालाचे परिमाण व इतर तपशील हीं, तो माल ज्या मुदतीत तयार केलेला असेल त्या मुदतीबद्दल ८ व्या कलमाअन्वये पाठविण्याच्या पत्रकांत अगर त्याच मुदतीबद्दल एक निराळें पत्रक तयार करून त्यांत दाखल करून, तो माल सदरहूप्रमाणें वखारिंत भरून ठेविला ह्मणून निर्दिष्ट केलें पाहिजे; आणि जकात आकारून वसूल करितांना तो माल बाद केला पाहिजे.

ह्या रीतीनें भरून ठेविलेल्या मालावर जकात न आकारण्या-बाबद.

तपासणी.

गिरण्या तपासण्यास व कागदपत्रांच्या व हिशोबाच्या नकला वण्यास कलेक्टरास अधिकार.

१६. (१) कलेक्टरास अगर स्थानिक सरकारानें ह्यासाठी योग्यरीतीनें नेमलेल्या कोणत्याही अमलदारास, कामाच्या तासांत सर्व बाजवी वेळीं, कोणत्याही गिरणींत, आणि ह्या बाबतींत स्थानिक सरकारानें केलेल्या कोणत्याही हुकुमास पात्र राहून कोणत्याही गिरणीच्या कोणत्याही भागांत जाण्यायेण्याची मोकळीक असली पाहिजे.

(२) कोणतेही पत्रक खरें आहे किंवा नाहीं तें पाहण्यासाठी, अगर, ह्या भाकटाच्या किंवा त्याखालील कोणत्याही कानूच्या कारणांकरितां ज्या कोणत्याही वावर्तीसंबंधानें माहिती पाहिजे असेल त्या त्या वावर्तीविषयी माहिती मिळविण्यासाठी, सदर प्रकारच्या कोणत्याही अमलदारास, कोणत्याही वेळीं, मालकास नोटीस देऊन किंवा दिव्यावांजून, कोणत्याही गिरणींत चाललेल्या कामासंबंधाचे कागदपत्र आणि विकरीच्या व जमाखर्चाच्या वह्या तपासण्याचा आणि त्या सर्व किंवा कोणत्याही कागदपत्रांच्या अगर वह्यांच्या नकला अगर उतारे घेण्याचा अधिकार आहे.

(३) कोणत्याही गिरणीच्या मालकास, ज्या कोणत्याही कागदपत्रांत अगर हिशोबांत एकाद्या व्यापारी हुन्नराचें वर्णन किंवा संक्षिप्त रीत लिहिलेली असेल ते कागदपत्र अगर हिशोब कलेक्टराहून कमी दरज्याच्या कोणत्याही अमलदाराकडे रूजू करण्यास हरकत घेतां येईल.

पण जर तो मालक, असे कागदपत्र अगर हिशोब, त्यांत व्यापारी हुन्नराचें वर्णन किंवा संक्षिप्त रीत आहे ह्या कारणावरून अशा अमलदाराकडून तपासले जाण्यास हरकत घेईल, तर, त्यानें ती हरकत, कलेक्टराकडे पाठविण्यासाठी, त्या अमलदाराकडे लेखी रूजू केली पाहिजे, आणि त्या अमलदारास, कलेक्टरचा हुकुम येई तोंपर्यंत, ते कागदपत्र अगर हिशोब तावडतोव तेथच्या तेथें मोहरवद करून ठेवण्याचा अधिकार आहे.

मिळविलेली माहिती सन १८८९ चा १५ वा आक्ट ह्याच्या अर्थान्वये सरकारी गुप्त गोष्ट समजण्याबाबत.

१७. (१) सदर प्रकारच्या सर्व नकला व उतारे व सदर प्रकारच्या कोणत्याही अमलदारांनें कोणतीही गिरणी किंवा वखार तपासून मिळविलेली इतर सर्व माहिती अगदीं न फोडायाची अशी समजून सरकारी गुप्त गोष्ट समजली पाहिजे.

(२) जर कोणताही सदर प्रकारचा अमलदार आपल्या वरिष्ठ अमलदाराशिवाय इतर कोणत्याही मनुष्यास वर सांगितल्याप्रकारची कोणतीही सरकारी गुप्त गोष्ट कस्टमच्या मुख्य भधिकान्याची लेखी संमति आधीं मिळविल्याशिवाय कळवील, तर तो ह्याच्या संबंधानें विश्वासघात केल्याबद्दल गुन्हेगार होईल; आणि त्यावर त्या गुन्हाच्या शाबितीचा ठराव झाला असतां तो सन १८८९ चा हिंदुस्थानचा सरकारी गुप्त गोष्टी-वाबद भाकट, कलम ४, ह्यांत ठरविल्याप्रमाणें शिक्षेस पात्र होईल.

(३) सदरीं शेवटीं उल्लेख केलेल्या भाकटाच्या ५ व्या कलमांत ठेविलेला निबंध, ह्याच्या संबंधानें विश्वासघात केल्याबद्दलच्या ह्या भाकटाअन्वये चालवावयाच्या फौजदारी कामास लागू होणार नाहीं.

निर्गत करणें व डाह्याक.

जकातीस पात्र असलेला माल पारक्या बंदरास निर्गत करणें असेल तेव्हां सर्टिफिकेट देण्याबाबत.

१८. जर कोणताही जकातीस पात्र असलेला माल, त्याबद्दलचें पत्रक कलम ८ अन्वये कलेक्टराकडे दिलें जाण्याच्या आधीं, जलमार्गानें कोणत्याही पारक्या बंदरीं निर्गत करण्यांत आला तर, तो माल ज्या गिरणींत बनविण्यांत आला असेल त्या गिरणीच्या मालकास, तो माल ज्या बंदरीं तारवावर चढविला असेल त्या बंदराच्या कलेक्टराकडे लेखी अर्जां करतां येईल; आणि तो माल बाहेर पाठविण्यासाठीं खरोखर तारवावर चढविला आहे अशी त्या कलेक्टराची खातरी झाली तर, त्यानें, त्या मालाचें परिमाण व इतर तपशील दाखल करून व तो माल सदर कारणासाठीं खरोखर तारवावर चढविण्यांत आला आहे असें लिहून एक सर्टिफिकेट त्या मालकास दिलें पाहिजे.

१९. कलम १८ ह्याअन्वये कोणत्याही सर्टिफिकेटासाठी अर्ज करण्यांत आला ह्या-
णजे, त्यांत मालाचें जें परिमाण व त्याचा जो तपशील दाखल केलेला असेल त्या वजनाचा
व तपशिलाचा माल सदरूप्रमाणें तारवावर चढविण्यांत आला आहे असें, तो माल ज्या-
मुदतींत तारवावर चढविण्यांत आला असेल त्या मुदतीनंतरची नाहीं अशा कोणत्याही
मुदतीवद्दल ८ व्या कलमाअन्वये पाठवावयाच्या पत्रकांत, लिहिलें पाहिजे. आणि तो
माल त्याप्रमाणें तारवावर चढविण्यांत आला आहे अशी, आणि, ह्या भाकटाखालील
कानूंत कांहीं शरती घालून दिलेल्या असल्यास, त्या पाठण्यांत आलेल्या आहेत अशी,
कलेक्टरची खातरी झाल्यास जकात आकारून घेऊन करितांना तो माल वाद कर-
ण्यांत येईल.

सर्टिफिकेट दिलें ह्याजें मालावर
जकात माफ करणें.

२०. (१) जकातीस पात्र असलेला कोणताही माल कस्टम्सच्या कोणत्याही बंदराहून
कोणत्याही पारक्या बंदरास जलमार्गानें निर्गत करण्यांत आला तर, त्या मालावद्दल ह्या भा-
कटाअन्वये जी कोणतीही जकात दिलेली असेल, ती जकात झाल्याक ह्याणून परत मिळण्या-
विषयी, तो माल ज्या बंदरी तारवावर चढविला असेल त्या बंदराच्या कस्टम्स कलेक्टरा-
कडे तो माल पाठविणाराला अर्ज करितां येईल.

पारक्या बंदरांत निर्गत केलेल्या
मालावद्दल दिलेली जकात प-
रत देण्याबाबत.

(२) पोटकलम (?) ह्याअन्वये करावयाच्या प्रत्येक अर्जांत, अर्जदारानें, ज्या
मालाच्या संबंधानें झाल्याक मागितलेला असेल, त्या मालाचें वर्णन आणि तो माल
ज्या गिरणींत वनविलेला असेल त्या गिरणीचें नांव आणि तो वनविल्याच्या देतां
येतील तेवढ्या जवळच्या तारखा व जी इतर कोणतीही जास्त माहिती देण्याविषयी
ठरविण्यांत येईल ती माहिती, ही लिहिली पाहिजेत.

२१. (१) ज्या मालाच्या बाबतींत झाल्याक मागितलेला असेल त्या मालावद्दल, तो
निर्गत करण्यासाठी ज्या तारखेस तारवावर चढविलेला असेल त्या तारखेच्या पूर्वी वारा
महिण्याच्या आंत जकात देण्यांत आलेली आहे अशी, आणि ह्या भाकटाखालील कानूंत
कांहीं शरती घालून दिलेल्या असल्यास त्या पाठण्यांत आल्या आहेत अशी कलेक्टरची
खातरी होईल असें दाखविण्यांत आलें तर, त्यानें झाल्याक दिला पाहिजे.

अशी जकात केव्हां परत
दावी त्याबाबत.

(२) ज्या मालाच्या बाबतींत झाल्याक मागितलेला असेल, तो माल ६ व्या कल-
माच्या अर्थाअन्वये वनवण्यांत आल्यानंतर ओपण्यांत आलेला आहे, रंगवण्यांत आलेला
आहे अगर छापण्यांत आलेला आहे एवढ्याच कारणावरून तो झाल्याक देण्यांत
येणार नाहीं असें समजू नये.

२२. (१) गव्हर्नर जनरल इन कौन्सिल बॉम्बे, वेळोवेळीं, इंडिया गझेटांत जाहि-
रनामा देऊन, कोणत्याही विवक्षित पारक्या बंदरास निर्गत केलेल्या मालावद्दल झाल्याक
देण्याची मनाई करण्याचा अधिकार आहे.

विवक्षित बंदरांत निर्गत केलेल्या
मालाच्या बाबतींत जकात परत
देण्याची मनाई करण्याचा अधि-
र.

(२) सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबतचा भाकट ह्याच्या २२ व्या
कलमाअन्वये काढलेला कोणताही जाहिरनामा ह्या भाकटाअन्वये काढलेला आहे असें
समजलें पाहिजे.

२३. ह्या भाकटांत कोणतेही ठराव असले तरी, ज्या कोणत्याही कापसाच्या मालावर
जकात दिलेली असेल, त्या मालावद्दल खालील प्रसंगी झाल्याक देण्यांत येणार नाहीं;
ह्याजें—

विवक्षित बाबतींत जकात
परत न देण्याबाबत.

(अ) त्या मालाची किंमत, मागितलेल्या झाल्याकचे रकमेहून कमी असेल
तेव्हां; अगर

(ब) तारवावर एकाच खेपेस चढविलेले मालाबाबत मागितलेली झाल्याक
पांच रुपयांहून कमी असेल तेव्हां.

मुख्य आकटाची कलमें ५१ व ५२ हीं ह्या आकटाखालील दाव्यांस लागू करण्याबाबद.

२४. मुख्य आकटाची ५१ व ५२ हीं कलमें, ह्या आकटाअन्वये ज्ञान्याकसाठीं केलेल्या प्रत्येक दाव्यास लागू आहेत असें समजावें.

अपराध व शिक्षा.

अपराधांबद्दल शिक्षा.

२५. खाली लिहिलेल्या यादीचे पहिले आसनांत अपराध लिहिले आहेत त्यांबद्दल त्या अपराधांच्या संबंधानें त्याच यादीचे दुसरे आसनांत लिहिल्या आहेत तेथवर शिक्षा होतील:—

१. ह्या आकटाअन्वये केलेली कोणतीही पत्रकाष्टा पांचशें रुपयेपर्यंत दंड.
कानू तोडणें.
२. ह्या आकटाअन्वये जकातीस पात्र असलेल्या कोणत्याही मालावरची जकात अगर तिचा कोणताही भाग देण्याचें चुकविण्याच्या इराद्यानें तो माल छपवणें, छपवण्याचा प्रयत्न करणें, किंवा जाणूनबुजून छपवूं देणें अगर दुसऱ्याकडून छपवणें.
३. कलम ८ ह्याअन्वये तयार करावयाचें कोणतेही पत्रक तयार करावयास चुकणें किंवा तशा पत्रकावर सही करण्यास किंवा तें पुरें करण्यास नाकारणें.
४. असें कोणतेही पत्रक तयार करणारास जी जी माहिती असेल व जें जें वाटत असेल त्या माहितीप्रमाणें व वाटण्याप्रमाणें खरा नाहीं असा मजकूर दाखल करून तें पत्रक तयार करणें व तें देणें.
५. महसुलाचें कपटानें नुकसान करण्याच्या इराद्यानें, गिरणींत ठेवलेले कोणतेही कागदपत्रांत अगर जमाखर्चाच्या वद्धांत फेरफार करणें किंवा त्या खोश्या करणें.
६. कलम २८ ह्यांत ठरविल्याप्रमाणें, नमुने ठेवण्यांत, वाजवी कारणाशिवाय, कासूर करणें.
७. ह्या आकटाखालील कोणत्याही कानूंत ठेवण्यास सांगितलेले योग्य कागदपत्र व जमाखर्चाच्या वद्धा न ठेवणें.
८. जें कोणतेही पत्रक ह्या आकटाखालील कोणत्याही कानूअन्वये तयार करून देणें भाग आहे तें पत्रक तयार करण्यास व देण्यास चुकणें.

पत्रकाष्टा पांचशें रुपयेपर्यंत दंड.

असें माल सरकारदाखल केला जाण्यास पात्र होईल, आणि हा अपराध ज्यावर शाबीत होईल तो मनुष्य, त्या मालाच्या किंमतीच्या तिपटीपर्यंत रकम दंडादाखल देण्यास पात्र होईल.

एक हजार रुपयेपर्यंत दंड.

द्विदुस्थानचा अपराधांस शिक्षा करण्याबाबद कायदा ह्याच्या १९९ व्या कलमांत, इकरावां खोटा मजकूर लिहिल्याबद्दल ठरविलेली शिक्षा.

द्विदुस्थानचा अपराधांस शिक्षा करण्याबाबद कायदा ह्याच्या ४६५ व्या कलमांत वनाऊ लेख करण्याबद्दल ठरविलेली शिक्षा.

प्रत्येक अपराधाबद्दल दोनशें रुपयेपर्यंत दंड.

पांचशें रुपयेपर्यंत दंड आणि शाबितीच्या ठरावाच्या तारिखेनंतर जितके दिवस पर्यंत तो अपराध चालू ठेविला जाईल त्या प्रत्येक दिवसाबद्दल आणखी वीस रुपये दंड.

एक हजार रुपयेपर्यंत दंड.

९. द्या आकटाअन्वयें दिलेले कोणतेही अधिकार कोणताही कलेक्टर अगर इतर अमलदार चालवीत असतांना त्याला जाणूनबुजून हरकत करणें.
१०. ज्या मालाच्या संबंधानें कलम १८ अन्वयें सर्टिफिकेट मिळालें असेल, किंवा जो माल निर्गत करावयाचा झणून नोंदल्यावर त्याची द्याव्याक दिलेली असेल, तो माल योग्य रीतीनें निर्गत केला नसेल अथवा मुख्य आकटांतील ठरावांअन्वयें योग्य रीतीनें जमिनीवर उतरल्याशिवाय अगर डिशचार्ज केल्याशिवाय कस्टम्सचे कोणतेही बंदरीं तारवावरून उतरला असेल किंवा पुनः जमिनीवर उतरला असेल तर.
११. ज्या कोणत्याही मालाबद्दल द्याव्याक मागितलेला असेल, त्या मालाची किंमत द्याव्याकच्या रकमेपेक्षां कमी असेल तर.
१२. कोणताही माल कोणत्याही गिरणीतील कोणत्याही जागीं, पेटींत किंवा बंद केलेल्या पात्रांत छपविलेला सांपडेल, आणि त्याविषयी कलेक्टरास खातरीलायक असा योग्य जाव देण्यांत येणार नाही तर.
१३. पत्रकांत दाखल केलेल्या मालाहून कोणताही जास्त माल किंवा त्या पत्रकांतील तपशिलाशी जुळत नाही असा माल कोणत्याही गिरणीमध्ये सांपडेल तर.
१४. कोणताही कापसाचा माल मोजून किंवा प्याकेजाप्याकेजानें पसार केला असेल तेव्हां महसुलाची कोणतीही नुकसानी होण्यासारखी कोणतीही पराकाष्ठा साहा महिनेपर्यंत कैद अगर एक हजार रुपयेपर्यंत दंड अगर दोन्ही शिक्षा.
- सदहू प्रकारचा माल व तो सदहूप्रमाणें तारवांतून उतरण्यासाठी किंवा पुनः जमिनीवर उतरण्यासाठी उपयोग केलेलें कोणतेही ताळूं सरकारदाखल केलें जाण्यास पात्र होईल; आणि ज्या तारवांतून सदहू प्रकारचा माल सदहूप्रमाणें उतरला असेल अगर पुनः जमिनीवर उतरला असेल त्या तारवाचा मास्तर आणि ज्या कोणत्याही मनुष्यानें किंवा ज्याचे हुकुमावरून किंवा ज्याचेद्वारे सदहू प्रकारचा माल सदहूप्रमाणें तारवावरून उतरला असेल, किंवा पुनः जमिनीवर उतरला असेल, अगर जो सदहूप्रमाणें तारवावरून उतरण्यांत किंवा पुनः जमिनीवर उतरण्यांत मदत करील अगर सामील असेल, तो मनुष्य सदहूप्रकारचे मालाच्या किमतीच्या पराकाष्ठा निपटीपर्यंत किंवा पराकाष्ठा एक हजार रुपयेपर्यंत दंडास पात्र होईल.
- असा माल सरकारदाखल केला जाण्यास पात्र होईल.
- असा माल सरकारदाखल केला जाण्यास पात्र होईल.
- असा माल सरकारदाखल केला जाण्यास पात्र होईल किंवा कस्टम्सचा मुख्य अधिकारी फर्मावोल तितकी जास्त जकात त्यावर घेतली जाईल.
- अशी कसूर केल्याचा किंवा खोटा तपशील सांगितल्याचा जो मनुष्य अपराधी असेल तो सदहू प्रकारच्या कसुरीनें किंवा खोटा तपशील सांगितल्यानें सरकारची

कसूर केली किंवा खोटा तपशील सांगितला असें आढळेल तर.

जितकी जकात बुडाली असती, तितक्या जकातीचे दसपटीपर्यंत दंडास पात्र होईल. परंतु फरक पडला तो आकस्मिक रीतीनें पडला असें कलेक्टराचे किंवा इतर अमलदाराचे खातरीलायक रीतीनें जाबित करण्यांत आलें तर तो सदहें दंडास पात्र होणार नाही.

१७. जो कोणताही कलेक्टर अगर त्याच्या ताब्यांतला कोणताही अमलदार ह्या आकटाविरुद्ध किंवा ह्या आकटाअन्वये केलेल्या कोणत्याही कानूविरुद्ध अगर हुकुमाविरुद्ध कोणतेही कृत्य करील अगर कोणतीही कसूर करण्याचा अपराध करील, किंवा कोणत्याही मनुष्यास नुकसान करण्याच्या किंवा त्रास देण्याच्या इराद्यानें त्याला ह्या आकटाअन्वये दिलेल्या कोणत्याही अधिकाराचा त्रासदायक रीतीनें व जरूरी नसतां उपयोग करील तर.

असा कलेक्टर किंवा अमलदार त्यावर गुन्हाच्या शाबितीचा ठराव झाला असतां पांचशें रुपयेपर्यंतच्या दंडास पात्र होईल.

१८. जकातीस पात्र असलेला माल वखारित भरून ठेवण्यासंबंधानें मुख्य आकटाचें कलम १६७, परिशिष्टाचे नंबर ४१-५३ (दोन्ही धरून) ह्यांत सांगितलेले अपराध.

त्याच परिशिष्टांत त्या त्या अपराधास सांगितलेल्या शिक्षा.

२६. कोणत्याही जिल्हा माजिस्ट्रेटास किंवा प्रेसिडेन्सी माजिस्ट्रेटास किंवा पहिल्या वर्गाच्या माजिस्ट्रेटास ह्या आकटाविरुद्ध करण्यांत आलेल्या गुन्हांचा संक्षिप्त रीतीनें इन्साफ करण्याचा अधिकार आहे.

२७. मुख्य आकटाचें कलम १६८ हें ह्या आकटाअन्वये ज्या ज्या बाबतींत माल सरकारटावळ करण्यांत येईल त्या त्या बाबतींस लागू आहे असें समजावें.

किरकोळ

२८. (१) दरेक गिरणीच्या मालकानें, ज्या मालाची तारिफ-किंमत ७ व्या कलमाअन्वये ठरविलेली असेल तो माल शिवायकरून इतर कोणत्याही मालाच्या बाबतींत, तो माल वनविण्यांत येत असतांना, त्याचा एक अगर अनेक नमुने घेतले पाहिजेत, आणि ते नमुने, तो माल तयार झाल्यानंतर निदान साहा महिनेपर्यंत, पाहण्यासाठी, राखून ठेविले पाहिजेत.

(२) असे नमुने, कलेक्टरास अगर १६ व्या कलमाअन्वये त्यानें नेमिलेल्या कोणत्याही अमलदारास तपासण्यासाठीं सर्व वेळीं मिळण्यासारखे असले पाहिजेत; आणि तो माल सोईनें तपासतां येत नसेल तेव्हां अशा नमुन्यांची तपासणी, मुख्य आकटाच्या ३१ व्या कलमाच्या अर्थाअन्वये, त्या मालाची तपासणी होय असें समजलें पाहिजे.

(३) अमुक निर्दिष्ट केलेल्या बाबतींत, ह्या कलमाच्या कारणांसाठीं, कोणता नमुना पुरेसा नमुना समजावा तें कानून करून ठरविण्याचा गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस अधिकार आहे.

कोणत्या माजिस्ट्रेटास हुकुमत आहे त्याबाबत.

मुख्य आकटाचें कलम १६८ वें, ह्या आकटाअन्वये सरकार-दाखळ केल्याच्या प्रकरणास लागू करण्याबाबत.

विवक्षित माल वनविण्यांत येत असतांना गिरण्याच्या मालकानां नमुने घेण्याबाबत आणि ते तपासणीसाठीं मिळण्याबाबत.

२९. (१) कोणताही माल तपासण्यासाठी, अगर त्याची किंमत नक्की ठरवण्यासाठी अगर इतर कोणत्याही जखरीच्या कारणासाठी, कलेक्टरास अगर कलम १६ अन्वये नेमिलेल्या कोणत्याही अमलदारास त्या मालाचे नमुने कोणत्याही वेळी घेण्याचा अधिकार आहे.

(२) कोणत्याही मालकास कोणताही नमुना १६ व्या कलमाअन्वये नेमिलेल्या कोणत्याही अमलदाराच्या स्वाधीन करण्यास हुकुम करण्यांत आला हणजे, त्या मालकानें तो नमुना एखाद्या कन्हारांत घालून त्यावर कलेक्टराचें नांव घातलें असतां व शिक्षा केली असतां चालेल. आणि अशा प्रसंगी त्या अमलदारानें, तें कन्हार, आंखबंद, कलेक्टराच्या स्वाधीन केलें पाहिजे.

(३) दरेक नमुना, साधल्यास, त्याच्या मालकास परत दिला पाहिजे अगर त्या मालकाची तशी मर्जी असल्यास कलेक्टरानें तो विकून त्याचें जें उत्पन्न येईल त्याचा त्या मालकास हिशोब दिला पाहिजे.

३०. प्रत्येक गिरणीच्या मालकानें, ह्या आक्टाखालील कोणत्याही कानूनमध्ये ठरविण्यांत येतील ते सर्व कागदपत्र व जमाखर्चाच्या वद्दा ठेविल्या पाहिजेत.

३१. हस्तश्रमाशिवाय इतर रितीनें चालविण्यांत येत असलेल्या यंत्रांनीं ज्या गिरणींत अगर इतर जागीं सूत कांतण्यांत येत असेल त्या गिरणीच्या अगर जागेच्या मालकानें, असें सूत किती व कोणत्या जातीचें कांतण्यांत आलें त्याबद्दलचीं मुदती-मुदतीचीं पत्रकें, ह्या आक्टाखालील कोणत्याही कानून सांगितलेल्या नमुन्यावरहुकुम, त्या तपशिलासहित आणि तितक्या मुदती मुदतीनें, कलेक्टराकडे रजू केली पाहिजेत.

३२. मुख्य आक्टाचीं कलमें १६९, १७०, १७७, १८२, १८४, १८५, १८७, १९०, १९१ व १९३ हीं शिवायकरून त्या आक्टाच्या १७ व्या बाबीतले सर्वे ठराव, ह्या आक्टाअन्वये चालविलेल्या कामास लागू होतील.

३३. ह्या आक्टाअन्वये दिलेल्या कोणत्याही निकालावरून किंवा केलेल्या कोणत्याही हुकुमावरून नुकसान झालेल्या कोणत्याही मनुष्यानें त्रजी केली असता स्थानिक सरकारास तो निकाल अगर हुकुम रद्द करण्याचा किंवा त्यांत फेरफार करण्याचा अधिकार आहे.

३४. मुख्य आक्टाच्या १९८ व्या २०१ व्या, २०४ व्या, २०५ व्या व २०६ व्या कलमांतील ठराव ह्या आक्टांत दाखल केले आहेत असें समजावें.

३५. सन १८९४ चा हिंदुस्थानचा तारिकाचा आक्टा ह्याच्या १० व्या कलमांतले ठराव ह्या आक्टाअन्वये कापसाच्या मालावर बसविलेल्या जकातीस लागू होतील.

३६. (१) गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस, खालील कारणांसाठी, ह्या आक्टाअन्वये वेळोवेळीं कानून करण्याचा अधिकार आहे; हणजे—

(अ) ह्या आक्टावरून अगर ह्या आक्टाअन्वये यावयाच्या कोणत्याही पत्रकाचा नमुना, आणि त्या प्रत्येकांत दाखल करावयाचा तपशील, आणि त्याच्या खरेपणाबद्दल खात्री करून घेण्याची रीत, आणि त्याच्या संबंधानें ज्या कोणत्याही इतर अटी जरूर असतील त्या सर्व अटी, हीं ठरविण्यासाठीं ;

(ब) कांतलेल्या सुताचीं पत्रकें मागण्यासाठीं ;

(क) कलेक्टरानें कलम ९ अन्वये यावयाच्या नोटिशीचा नमुना ठरविण्यासाठीं ;

(ड) गिरण्यांची तपासणी, आणि तिच्या संबंधाचे कलेक्टरांचे व इतर अमलदारांचे अधिकार व कामे, ह्यांचें नियमन करण्यासाठीं ;

(इ) ह्या आक्टाअन्वये वखारी ठेवणें आणि त्या वखारीत माल भरून ठेवणें व त्यांतून तो माल बाहेर काढणें आणि त्या संबंधाचे कलेक्टरांचे अधिकार व कामे, ह्यांचें नियमन करण्यासाठीं ;

कलेक्टरास नमुने घेण्याचा अधिकार.

गिरण्यांच्या मालकांनीं कागदपत्र व हिशोब ठेविले पाहिजेत.

यंत्रांनें कांतलेल्या सुताबद्दल मुदती मुदतीचीं पत्रकें गिरण्यांच्या मालकांनीं रजू केली पाहिजेत.

मुख्य आक्टाच्या कित्येक कलमांतील ठराव ह्या आक्टाअन्वये चालू केलेल्या कामास लागू करण्याबाबद.

ह्या आक्टाखालील हुकुम रद्द करण्यास किंवा त्यांत फेरफार करण्यास स्थानिक सरकारास अधिकार.

मुख्य आक्टांतील विवक्षित ठराव ह्या आक्टांत दाखल करण्याबाबद.

सन १८९४ च्या ८ व्या आक्टाचें १० वें कलम ह्या आक्टाखालील जकातीस लागू करण्याबाबद.

गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस कानून करण्याचा अधिकार.

- (फ) ह्या आकटाअन्वये गिरण्यांच्या मालकांनी कोणते कागदपत्र व जमा-
खर्चाच्या बऱ्या ठेवावयाच्या तें ठरविण्यासाठी;
- (ग) ज्या शरतीवर मात्र १९ व्या व २१ व्या कलमाअन्वये जकात माफ
करण्यांत येईल आणि झाच्याक देतां येईल त्या शरती ठरविण्यासाठी;
- (ह) साधारणतः, ह्या आकटांतील ठराव अमलांत आणण्याच्या कारणांसाठी.

(२) सदरहू प्रकारच्या कोणत्याही कानून निर्दिष्ट केलेल्या कोणत्याही जगिसे
किंवा जागांस मात्र ती कानून लागू करण्याचा अधिकार आहे.

भाग २.

देगांनील कस्टम्सची जकात.

पारक्या मुलुकांतून ब्रिटिश
हिंदुस्थानांत घेणाऱ्या कापसाच्या
मालावर जकात घेण्याबाबद.

३७. (१) ह्यानंतर ह्या कलमांत दिलेल्या अधिकाराअन्वये जो कोणताही मुलुक
पारका मुलुक आहे असे ठरविण्यांत येईल, त्या मुलुकांतून ब्रिटिश हिंदुस्थानांत घेणाऱ्या
कापसाच्या मालावर सन १८९४ च्या हिंदुस्थानच्या तारिकाच्या आकटांत त्या त्या वेळीं
ठरविलेल्या दरांनी कस्टम्सची जकात घेण्यांत येईल.

(२) ब्रिटिश हिंदुस्थानच्या आंत किंवा त्याच्या सरहद्दीवर असलेला परंतु ब्रि-
टिश हिंदुस्थानाचा भाग नसलेला कोणताही मुलुक ह्या कलमाच्या कारणांसाठी पारका
मुलुक आहे असे इंडिया गझेटांत जाहिरनामा प्रसिद्ध करून ठरविण्याचा गव्हर्नर जनरल
इन् कौन्सिल ह्यांस अधिकार आहे.

(३) गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल ह्यांस, वेळोवेळीं, इंडिया गझेटांत जाहिर-
नामा प्रसिद्ध करून, अशा कोणत्याही पारक्या मुलुकांतून ब्रिटिश हिंदुस्थानांत
कापसाचा माल आणण्याची मनाई करण्याचा अगर आणण्याच्या कामावर निर्बंध
ठेवण्याचा अगर फक्त ज्या रस्यानें तो आणितां येईल, ते रस्ते ठरविण्याचा अधिकार
आहे.

(४) अशा कोणत्याही जाहीरनाम्याच्या विरुद्ध ब्रिटिश हिंदुस्थानांत आणिले-
ल्या किंवा आणण्याचा प्रयत्न केलेल्या सर्व मालास मुख्य आकटाच्या १९ अ ह्या कल-
मांतील ठराव लागू होतील.

मुख्य आकटाचे झाच्याक संबं-
धाचे ठराव, ह्या भागाअन्वये कर
आकारलेल्या मालास लागू
करण्याबाबद.

३८. निर्गत केलेल्या मालाच्या संबधानें मिळणाऱ्या झाच्याकसंबंधाचे मुख्य
आकटाचे ठराव, ज्या कोणत्याही मालावर ह्या भागाअन्वये जकात दिलेली असेल, त्या
सगळ्या मालास लागू होतील.

भाग ३.

हंगामी ठराव.

गिरण्यांतलें अं सूत तारीख
२३ जानेवारी १८९६च्या आधीं
ननवलेलें असेल, खरेदी केलेलें
अथवा अगर भायात केलेलें
असेल त्या सुतावर ह्याच्याक.

३९. जर कोणत्याही गिरणीच्या मालकाजवळ, त्याच्या गिरणीमध्ये, ह्या आकटाच्या
सुरुवातीच्या वेळेस कोणतेंही सूत असून, तें सूत तारीख २३ माहे जानेवारी सन १८९६
च्या आधीं—

(अ) सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबद आकट, कलम
१, ह्याच्या खुलाशाच्या (ब) रकमेच्या अर्थाअन्वये त्याच्या गिरणींत
तयार केलेलें असेल, अगर

(ब) सदरहू खुलाशाच्या (क) रकमेच्या अर्थाअन्वये दुसऱ्या एखाद्या गिरणीच्या
मालकानें तयार केल्यानंतर त्यापासून, खरेदी करून अगर खाल्यावर
लिहून घेतलेलें असेल, अगर

(क) आयात केलेले असेल आणि त्यावर कस्टम्सची जकात दिलेली असेल,

आणि ते, ह्या भाकटाच्या सुरवातीच्या आधी ह्या भाकटाच्या अर्थाअन्वये वनव-लेल्या कोणत्याही मालापैकी नसेल, तर सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबदचा भाकट ह्याअन्वये अगर सन १८९४ चा हिंदुस्थानचा तारिफाबाबद भाकट ह्याअन्वये अशा सुताबद्दल जकातीची जी रकम दिल्याविषयी कलेक्टरची खातरी होईल अशा रीतीने तो मालक शाविती करील त्या रकमेहून ज्यास्त नाही इतकी रकम, हा भाकट पसार झाल्यानंतर तीन महिन्यांच्या आंत कोणत्याही वेळी अशा सुता-पासून तयार केलेल्या मालाबद्दल बावयाच्या जकातीच्या रकमेतून बाद मिळण्याचा त्याचा हक्क असेल.

परंतु असे ठरविले आहे की, सदरहू सूत फक्त कांठासाठी वापरलेले नसेल पाहिजे.

४०. (१) गिरणीच्या ज्या कोणत्याही मालकाच्या मनांत कलम ३९ अन्वये झाल्याक मागावयाचा असेल, त्याने हा भाकट पसार झाल्यानंतर एका आठवड्याच्या आंत, खाली सांगितलेल्या सर्व तपशील ज्यांत लिहिलेला आहे असे एक पत्रक कलेक्टरा-च्या स्वाधीन केले पाहिजे:—

सदरहू कलमाच्या (अ) व (ब) रकमांच्या संबंधाने, सुताचे परिमाण व कौंट, आणि सांगता येईल तेथपर्यंत, त्याचा ज्या मासिक पत्रकांत समावेश केलेला असेल ते पत्रक;

सदरहू कलमाच्या (क) रकमेच्या संबंधाने, सुताचे परिमाण व कौंट आणि त्यावर आयात जकात ज्या तारिखेस दिलेली असेल, ती तारीख व ती दिल्याचा तपशील.

(२) अशा पत्रकावर गिरणीच्या मालकाने आपली सही करून ते खरे असल्या-बद्दल शेराले लिहिले पाहिजे; आणि ते त्रोवर आहे किंवा नाही त्याबद्दल, ते तपासून अगर इतर रीतीने आपली खात्री करून घेण्याचा कलेक्टरास अख्यार आहे.

(३) ज्या सुताच्या बाबतीत झाल्याक मागितलेला असेल, त्या सुताचा समावेश ह्या कलमाअन्वये तयार केलेल्या पत्रकांत केलेला नसल्यास कलम ३९ अन्वये कोणताही झाल्याक दिला जाणार नाही.

४१. (१) जो कोणताही माल, ह्या भाकटाच्या सुरवातीच्या वेळी, कोणत्याही गिर-णीच्या जागी असून जो त्यावर आणखी कांही क्रिया करण्यांत आल्याशिवाय अगर त्याचे गडे अगर पुडकी बांधल्यानंतर त्या गिरणीतून बाहेर पाठविला जाण्यास तयार असेल त्या मालाबद्दल ह्या भाकटाअन्वये कोणतीही जकात घेतली जाणार नाही.

परंतु असे ठरविले आहे की, अशा मालाची यादी, हा भाकट सुरू झाल्यानंतर सात दिवसांच्या आंत तयार करून कलेक्टराकडे दिली पाहिजे.

(२) असा माल वनवत्याच्या संबंधाचे जें पत्रक ह्या भाकटाच्या ८ व्या कलमा-अन्वये तयार करण्यांत येईल, ते पत्रक इतर मालाच्या पत्रकांहून निराळें असलें पाहिजे.

४२. सन १८९४ चा कापसाच्या मालावरील जकातीबाबद भाकट ह्याच्या ७ व्या कलमाअन्वये ठरविलेले जें सुताचे पत्रक, सदरहू भाकट रद्द झाला नसता तर तारीख १९ फेब्रुवारी १८९६ रोजी अगर त्याच्या आधी कलेक्टराकडे द्यावे लागलें असतें, तें पत्रक तो भाकट अद्याप अमलांत असल्याप्रमाणे तयार करून रजु केले पाहिजे; परंतु तारीख २३ जानेवारी सन १८९६ रोजी अगर त्यानंतर वनविण्यांत आलेल्या कोणत्याही सुताबद्दल जकात आकारण्यांत किंवा वसूल करण्यांत येणार नाही.

कलम ३९ अन्वये झाल्याक मागण्याची रीत.

तयार असलेल्या मालाबद्दल उराव.

सन १८९४ चा भाकट १७ वा कलम ७ ह्या खालील पत्रक, सन १८९६ च्या फेब्रुवारी महिन्यांत स्वाधीन केले पाहिजे; परंतु तारीख २३ जानेवारी १८९६ रोजी अगर त्यानंतर वनविल्या सुतावर जकात पडणार नाही.

(सही) एम्. हाव्हें जेम्स,
सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकार.

(True translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव्ह डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांचा खाली लिहिलेला आक्ट भाली जनाब गव्हर्नर जनरल यांनी तारीख २७ महि फेब्रुवारी सन १८९६ रोजी मंजूर केला तो सर्व लोकांस जाहीर होण्यासाठी यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट ६ वा.

हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयीचा कायदा सुधारण्याबाबद्द आक्ट.

ज्याअर्थी हिंदुस्थानचा अपराध्यांस शिक्षा करण्याविषयीचा कायदा सुधारणें योग्य आहे, त्याअर्थी यावरून येणेंप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे:—

१. (१) सदरहू कायद्याच्या २३० व्या कलमाच्या दुसऱ्या पारिग्राफाबद्दल खालील पारिग्राफ दाखल केला पाहिजे. तो येणेंप्रमाणें:—

सदरहू कायद्याच्या २३० व्या कलमाच्या २ व्या पारिग्राफाबद्दल नवीन पारिग्राफ दाखल करणें.

“राणीसाहेबांचें नाणें हणजे राणीसाहेबांनी दिलेल्या अख्यारावरून, अगर इंडिया सरकारानें, अगर कोणत्याही इलाक्याच्या सरकारानें, अगर राणीसाहेबांच्या राज्यांतील कोणत्याही सरकारानें दिलेल्या अख्यारावरून, पैका हणून उपयोग करण्यासाठी, पाडलेलें व चालू केलेलें जें धातूचें नाणें तें होय; आणि याप्रमाणें पाडलेल्या व चालू केलेल्या धातूच्या नाण्याचा पैका हणून उपयोग करण्याचें बंद झालेलें असलें तरी, तें या बाबीच्या कारणासाठी राणीसाहेबांचें नाणें असण्याचें चालू राहिल.”

(२) सदरहू कलमांस जोडलेल्या उदाहरणांच्या शेवटी खालील उदाहरण जास्त दाखल केलें पाहिजे. तें येणेंप्रमाणें:—

“(१) ‘फरक्काबादी रूपया,’ ज्याचा इंडिया सरकारच्या हुकुमावरून पैका हणून पूर्वी उपयोग करण्यांत येत होता, त्याचा त्याप्रमाणें आतां उपयोग करण्यांत येत नाही तरी, तो राणीसाहेबांचें नाणें होय ”

एस्. हार्ने जेम्स,
सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकारा.

(True translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.

हिंदुस्थान सरकार.

लेजिस्लेटिव्ह डिपार्टमेंट.

हिंदुस्थानचे गव्हर्नर जनरल इन् कौन्सिल यांच्या खाली लिहिलेला आक्ट आली जनाब गव्हर्नर जनरल यांनी तारीख २७ माहे फेब्रुवारी सन १८९६ रोजी मंजूर केला तो सर्व लोकांस जाहीर होण्यासाठी यावरून प्रसिद्ध केला असे:—

सन १८९६ चा आक्ट ७ वा.

सन १८८२ चा इलाक्यांतील स्मॉलकॉज कोर्टासंबंधी आक्ट सुधारण्याबाबतचा आक्ट.

ज्याअर्थी सन १८८२ चा इलाक्यांतील स्मॉलकॉज कोर्टासंबंधी आक्ट सुधारणें योग्य आहे, त्याअर्थी यावरून येणें प्रमाणें ठरविलें आहे:—

१. सदरहू आक्टाच्या ७१ व्या कलमांतील “अडतीस अगर” हे शब्द रद्द केले आहेत.

सन १८८२ चा आक्ट १५, याच्या ७१ व्या कलमाची सु-रणा.

एम्. हार्बर्ट जेम्स,

सेक्रेटरी निसबत हिंदुस्थान सरकार.

(True translation)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.